
Prognoza oddziaływania na środowisko

na potrzeby miejscowego
planu zagospodarowania
przestrzennego „Owińska –
rejon ulicy Poprzecznej i
Kolejowej”

Autorzy opracowania:
mgr Michalina Szeliga
mgr inż. arch. J. Grocholewska
mgr inż. arch. M. Geryszewska

Kwiecień 2020 r.,
Aktualizacja lipiec 2020 r.¹

¹ Prognoza po zmianach wprowadzonych w związku z opinią Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 maja 2020 r. nr WOO-III.410.199.2020.ET.1

Spis treści

Spis tabel	3
Spis zdjęć	3
Spis map	3
OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY.....	5
ZESPÓŁ AUTORSKI	5
I. WSTĘP.....	6
1. Podstawa formalno prawna opracowania	6
2. Metody sporządzania prognozy	9
3. Materiały źródłowe	9
4. Informacje o zawartości, głównych celach opracowania planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	10
II. OBECNY STAN ŚRODOWISKA Z UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	19
1. Położenie i rzeźba terenu	19
2. Położenie w systemie powiązań przyrodniczych.....	20
3. Warunki gruntowe.....	21
4. Wody	21
a) Wody podziemne	21
b) Wody powierzchniowe	24
c) Ryzyko powodziowe	26
d) Retencja.....	26
5. Powietrze.....	26
6. Klimat.....	31
7. Hałas	32
8. Promieniowanie elektromagnetyczne	33
9. Odpady i gospodarka wodno - ściekowa.....	34
10. Roślinność i zwierzęta	35
III. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTALONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓŁNOTOWYM I KRAJOWYM	36
IV. OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.....	42
1. Różnorodność biologiczna.....	43
2. Ludzie.....	43
3. Fauna i flora oraz obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	44

4. Woda	48
5. Powietrze	49
6. Powierzchnia ziemi i krajobraz	49
7. Klimat i środowisko akustyczne	50
8. Pole elektromagnetyczne	52
9. Zasoby naturalne i dobra materialne	52
10. Zabytki	52
V. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU	53
VI. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	54
VII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKA MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PLANU	54
VIII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	56
IX. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	57
X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	57
XI. STRESZCZENIE	57

Spis tabel

Tabela 1: Cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony środowiska	16
Tabela 2: Klasy jakości powietrza na terenie strefy wielkopolskiej w 2019 r.	28
Tabela 3: Temperatura, opady oraz uśłonecznienie w 2019 r.	31
Tabela 4: Ustalenia projektu planu miejscowego w kontekście wytycznych Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak	39
Tabela 5: Ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na cele ochrony obszaru Natura 2000 w zakresie ochrony integralności obszaru Natura 2000 dokonywana jest szeroko. Dotyczy ona kompletu cech, czynników i procesów związanych z danym obszarem, które mogą mieć wpływ na cele jego ochrony	45

Spis zdjęć

Zdjęcia 1: Obszar opracowania projektu planu z widokiem na wybrane obiekty	12
--	----

Spis map

Mapa 1: Położenie obszaru opracowania mpzp na terenie Gminy Czerwonak i jej układu komunikacyjnego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Mapa 2: Położenie obszaru objętego opracowaniem mpzp względem form ochrony przyrody	20

Mapa 3: Położenie obszaru opracowania mpzp względem Jednolitych Część Wód Powierzchniowych – JCWP	25
Mapa 4: Mapa imisyjna	51
Mapa 5: Mapa terenów zagrożonych hałasem	52

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Niniejszym oświadczam, że jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Owińska – rejon ulicy Poprzecznej i Kolejowej” oraz spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko².

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. arch. Joanna Grocholewska
ARCHITEKT I URBANISTA
UPR. URBAN. NR 1660
CZŁONEK ZACHODNIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY URBANISTÓW NR Z-257

ZESPÓŁ AUTORSKI

Kierownik zespołu:

mgr inż. arch. J. Grocholewska

mgr inż. arch. Joanna Grocholewska
ARCHITEKT I URBANISTA
UPR. URBAN. NR 1660
CZŁONEK ZACHODNIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY URBANISTÓW NR Z-257

mgr inż. arch. M. Geryszewska;

mgr Michalina Szeliga

² (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn.zm.

I. WSTĘP

1. Podstawa formalno prawna opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Owińska – rejon ulicy Poprzecznej i Kolejowej”, zainicjowanego uchwałą nr 64/VII/2019 r. Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 marca 2019 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planu. Rolą tego opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko oraz minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Podstawę prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego planu stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³ oraz art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁴. Przy opracowaniu prognozy korzystano również z innych ustaw i rozporządzeń, m. in.:

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁵,
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶,
3. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁷,
4. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁸,
5. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach⁹,
6. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹⁰,
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko¹¹,
8. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹²,
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹³,
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku¹⁴,
11. Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.¹⁵
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza¹⁶
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem¹⁷
14. Dyrektywa 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (CAFE),

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 293

⁴ Dz. U. z 2020 poz. 283 z późn.zm.

⁵ Dz.U. z 2020 r., poz. 55

⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn.zm.

⁷ Dz. U. z 2020, poz.310 z późn.zm.

⁸ Dz. U. z 2017, poz. 1161

⁹ Dz. U. z 2020, poz. 6 z późn.zm.

¹⁰ Dz.U. z 2020 r., poz. 282

¹¹ Dz. U., poz. 1839

¹² Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn.zm.

¹³ Dz. U. z 2020, poz. 797 z późn. zm.

¹⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 112

¹⁵ M.P., poz. 794

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.914

¹⁷ Dz. U. Nr 140, poz. 824

15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry¹⁸,
16. Uchwała nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej”¹⁹,
17. Uchwała nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P²⁰,
18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych²¹
19. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi²²,
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych²³,
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin²⁴,
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów²⁵,
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt²⁶,
24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000²⁷.

Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 8 maja 2019 r. nr WOO-III.411.126.2019.AM.1,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego pismem z dnia 26 kwietnia 2019 r. znak: NS-52/3-88/19.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu opinią z dnia 14 maja 2020 r. nr WOO-III.410.199.2020.ET.1 negatywnie zaopiniował projekt planu miejscowego. Jako przesłanki negatywnej opinii wskazał:

- 1) konieczności określenia w projekcie planu miejscowego sposobu zagospodarowania odpadów i ścieków powstających na obszarze objętym projektem planu, sposobu zaopatrzenia w wodę, a także sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w kontekście istniejącej infrastruktury technicznej, a także określenia wpływu przyjętych rozwiązań na środowisko;
- 2) konieczności ponownego określenia, przeanalizowania i oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania ustaleń projektu planu na JCWP w kontekście infrastruktury występującej na obszarze opracowania projektu planu, w tym nieczynnych ujęć wody, a także braku zapisów w projekcie planu miejscowych, dotyczących zagospodarowania wód opadowych oraz odprowadzania ścieków;

¹⁸ Dz. U, poz. 1967

¹⁹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 6240

²⁰ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5320

²¹ Dz. U., poz. 2148

²² Dz. U. 2017 poz. 2294

²³ Dz. U. 2016 poz. 2148

²⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 1409

²⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 1408

²⁶ Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn.zm.

²⁷ Dz. U. z 2014 r. poz. 1713

- 3) w związku z dopuszczeniem w projekcie planu realizacji parkingów podziemnych konieczność określenia, przeanalizowania i oceny przewidywanego oddziaływania na środowisko gruntowo – wodne, uwzględniając lokalne uwarunkowania geologiczne;
- 4) konieczność określenia aktualnego stanu chemicznego i stanu ilościowego JCWPd nr 60 w oparciu o dane z 2016 r. dostępne na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska;
- 5) konieczność określenia aktualnego stanu JCWP w oparciu o dokument dostępny na stronach Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pt. „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017 – 2018”;
- 6) Konieczności określenia, przeanalizowania i oceny celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu przy uwzględnieniu Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030), przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.²⁸;
- 7) Konieczności zweryfikowania zapisów dotyczących przeprowadzania przez Wójta Gminy Czerwonak monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu także w kontekście uwzględnienia badań klimatu akustycznego obszaru opracowania;
- 8) Konieczności zweryfikowania zapisów dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
- 9) Konieczności zawarcia informacji o zawartości projektu planu;
- 10) Konieczności zawarcia w prognozie daty jej sporządzenia, podpisów członków zespołu autorów prognozy, w tym podpis kierującego zespołem;
- 11) Konieczności wyjaśnienia, czy osoba, która jest podpisana na pierwszej stronie jest kierującą zespołem autorów;
- 12) Konieczności rozwinięcia zapisów rozdziału „Streszczenie”, aby zawierał on najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach prognozy;
- 13) Konieczności zweryfikowania zapisów dotyczących powierzchni biologicznie czynnej;
- 14) Konieczności zweryfikowania zapisów projektu planu miejscowego dotyczących miejsc parkingowych;
- 15) Konieczności zweryfikowania numeracji rozdziałów w prognozie;
- 16) Konieczności zweryfikowania tytułu w tabeli nr 5;
- 17) Konieczności uwzględnienia w prognozie zapisów „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B9a)P, przyjętego uchwałą nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017r.;
- 18) Konieczności uwzględnienia wyników oceny jakości powietrza za rok 2018;
- 19) Konieczności uwzględnienia dokumentu pt. „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.²⁹;
- 20) Konieczności uwzględnienia dokumentu pt. „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030), przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017r.³⁰;
- 21) Konieczności podania aktualnego dziennika ustaw, w którym opublikowano ustawę o samorządzie gminnym oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 22) Konieczności podania aktualnego dziennika ustaw, w którym opublikowano ustawę o odpadach.

W związku z powyższym w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zostały wprowadzone zmiany.

²⁸ M.P., poz. 260

²⁹ M.P., poz. 794

³⁰ M.P., poz. 260

2. Metody sporządzania prognozy

Celem prognozy jest określenie skutków wywołanych zmianą sposobu zagospodarowania terenu oraz ich wpływu na środowisko. Do zadań prognozy należy również zaproponowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających niekorzystne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki zasobów środowiska poddanych oddziaływaniu, analiz jakościowych opartych na dostępnych danych państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikacji i wartościowaniu skutków przewidywanych zmian w środowisku. W prognozie dokonano oceny przewidywanych skutków oddziaływania na środowisko zmian zagospodarowania zaproponowanych w projekcie zmiany planu oraz wskazano rozwiązania łagodzące potencjalne negatywne oddziaływanie. Oceny dokonano w stosunku do obecnego stanu zagospodarowania obejmującego pozostałości po szpitalu, przekształconym później na dom wychowawczy, otoczony parkiem stanowiącym zaprojektowane założenie szpitalne i parkowe.

3. Materiały źródłowe

Prognoza została sporządzona na podstawie wizji w terenie oraz przy wykorzystaniu następujących materiałów:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak, przyjęte uchwałą nr 173/XXVIII/2000 Rady Gminy Czerwonak z dnia 14 czerwca 2000 r. zmienione uchwałą nr 219/XXXV/2000 Rady Gminy Czerwonak z dnia 13 grudnia 2000 r.;
2. Ekofizjografia na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak;
3. Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak, przyjęty uchwałą nr 246/XLII/94 Rady Gminy Czerwonak z dnia 26 maja 1994 r.³¹, który utracił moc na podstawie art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³²;
4. Miejscowy plan szczegółowy zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak, przyjęty uchwałą nr 245/XLII/94 Rady Gminy Czerwonak z dnia 26 maja 1994 r.³³, który utracił moc na podstawie art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³⁴;
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu wsi Owińska, przyjęty uchwałą nr 141/XXI/2004 Rady Gminy Czerwonak z dnia 19 lutego 2004 r.³⁵ – utracił moc dnia 19 czerwca 2011 r.
6. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Owińska, przyjęty uchwałą nr 30/VI/2011 Rady Gminy Czerwonak z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów wsi Owińska³⁶
7. Analiza dotycząca zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Owińska – rejon ulicy Poprzecznej i Kolejowej” i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami Studium z dnia 4 marca 2019 r.;
8. Uchwała nr 518/LVI/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 18 października 2018 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwonak i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
9. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak na lata 2017 – 2020 z perspektywą na

³¹ Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 12, poz. 123

³² Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, z 2019 r., poz. 60, 235, 730, 1009, 1524, 1696, 1716 i 1815

³³ Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 12, poz. 122)

³⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, z 2019 r., poz. 60, 235, 730, 1009, 1524, 1696, 1716 i 1815

³⁵ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, Nr 52, poz. 1191

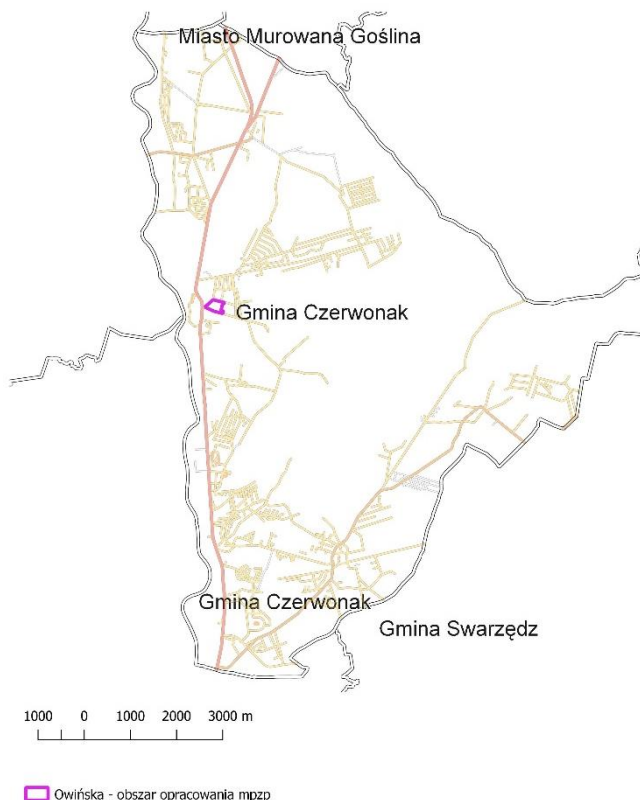
³⁶ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 2203

lata 2021 – 2024, przyjęta uchwałą nr 449/L/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 20 kwietnia 2018 r. ;

10. Uchwała nr 328/XXXVIII/2017 Rady Gminy Czerwonak z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami na lata 2017 – 2020 dla Gminy Czerwonak”³⁷
11. Mapa zasadnicza w skali 1:1000,
12. Mapa hydrograficzna w skali 1:50000, www.geoportal.pl,
13. Mapa sozologiczna w skali 1:50000, www.geoportal.pl,
14. Mapa topograficzna w skali 1:10000, www.geoportal.pl,
15. Szczegółowa mapa geologiczna Polski (SMGP) w skali 1:50000; www.ikar2.pgi.gov.pl,
16. Raporty o stanie środowiska w Wielkopolsce, WIOŚ w Poznaniu, www.poznan.wios.gov.pl,
17. Wyniki badań i oceny WIOŚ w Poznaniu, www.wios.gov.pl,
18. Dane z Państwowego Monitoringu Środowiska, www.gios.gov.pl,
19. Wstępna ocena ryzyka powodziowego dostępna na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, www.kzgw.gov.pl,
20. Dane z przeglądarki mapowej e-PSH Państwowej Służby Hydrologicznej, <http://spdpsh.pgi.gov.pl/PSHv7/>,
21. Rastrowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski dostępna na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, www.kzgw.gov.pl,
22. Dane dostępne na portalu www.geoportal.pl, w tym ortofotomapa.

4. Informacje o zawartości, głównych celach opracowania planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Mapa 1: Położenie obszaru opracowania mpzp na terenie Gminy Czerwonak i jej układu komunikacyjnego

Projekt planu miejscowego dotyczy obszaru zespołu dawnego szpitala psychiatrycznego wraz z otaczającym parkiem, wpisanego do rejestru zabytków (zespół szpitala pod numerem 2150/A z dnia 25 sierpnia 1998 r. oraz park pod nr 2150/A z dnia 25 sierpnia 1988 r.). Jest to obszar o powierzchni około 7,1 ha, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania terenów wsi Owińska, przyjęty uchwałą nr 30/VI/2011 Rady Gminy Czerwonak z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów wsi Owińska.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PODGIK w Poznaniu i SIP Czerwonak

W obecnie obowiązującym planie miejscowym obszar ten przeznaczony jest

³⁷ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4813

pod teren usług zdrowia, kultury i oświaty, oznaczony symbolem UZ, UO, UK, teren usług związanych ze służbą zdrowia, oznaczony symbolem UZ oraz teren trafostacji oznaczony symbolem ET. Decyzja o przystąpieniu do opracowania zmiany tj. opracowania nowego planu miejscowego dla tego obszaru podjęta została na podstawie wniosku Powiatowego Konserwatora Zabytków oraz Fundacji Na Rzecz Ludzi Osamotnionych „Srebrne Lata” wnoszących o zmianę wyznaczonych linii zabudowy i dopuszczenie realizacji nowych budynków. Jak wynika z karty ewidencyjnej zabytków na tym obszarze pierwotnie tj. przed I wojną światową oraz w okresie międzywojennym funkcjonował szpital psychiatryczny. Ówczesny szpital należał do jednych z najnowocześniejszych placówek tego typu, jednakże jego pacjenci zostali przez okupantów straceni podczas II wojny światowej. Po II wojnie do lat dziewięćdziesiątych XX wieku na tym terenie funkcjonował Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy. Obecnie teren stanowi własność Skarbu Państwa, Gminy Czerwonak oraz podmiotów prywatnych. Należy także podkreślić, że część obiektów nie przetrwała do współczesnych czasów, a pozostałe w większości są obecnie nieużytkowane i niszczeją. Zespół zabudowy ma wysokie walory historyczne i przyrodnicze. Istotne jest jego zachowanie, rewitalizacja obiektów i adaptacja tego terenu pod nowe funkcje pod opieką konserwatora zabytków oraz uzupełnienie zespołu zabudowy – rekonstrukcja przy uwzględnieniu współczesnych form i nowoczesnej zabudowy.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak wiodącym kierunkiem zagospodarowania są tereny usług, oznaczone symbolem U.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego dotyczy zatem obszaru, gdzie już obowiązuje plan miejscowy, a otoczenie jest także objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu miejscowego wyznacza:

- teren zabudowy usługowej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone symbolem U/MW;
- teren drogi publicznej klasy zbiorczej, oznaczony symbolem KD-Z.

W ramach planu ustalono zasady: ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz kształtowania krajobrazu, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania, zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i systemów infrastruktury technicznej oraz sposoby i terminy tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów.

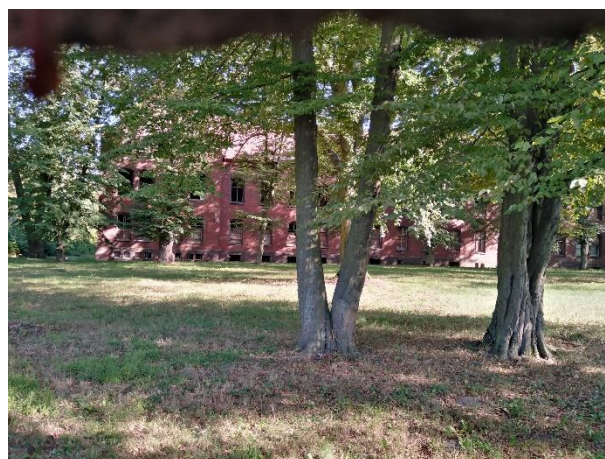
W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustalono:

- 1) gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi;
- 2) uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów położenia obszaru objętego planem w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka;
- 3) ochronę pomników przyrody na terenie **U/MW**, określonych na rysunku planu;
- 4) stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, wprowadzonych w Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ;
- 5) zakaz lokalizacji:
 - a) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego,
 - b) obiektów usługowych w zakresie:
 - tartaków i stolarni,
 - hurtowni,
 - magazynów o powierzchni użytkowej większej niż 300 m²,
 - zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich albo części samochodowych,
 - transportu ciężarowego lub wymagających obsługi transportem ciężarowym,

- garaży na pojazdy ciężarowe,
 - stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu i innego sprzętu,
 - stacji paliw;
- 6) dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku na terenie U/MW – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Poniżej przedstawione zdjęcia przedstawiają obszar opracowania planu miejscowego (panoramę ogólną) oraz widok na wybrane obiekty, ukazujące ich architekturę, stan zachowania, gabaryty.

Zdjęcia 1: Obszar opracowania projektu planu z widokiem na wybrane obiekty

Projekt planu uwzględnia wnioski oraz nie narusza zapisów zawartych w poniższych dokumentach:

1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030), przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.³⁸ zastąpiła „Strategię Rozwoju Kraju 2020”³⁹. Przedmiotowy dokument jako cel główny wskazuje tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze

³⁸ M.P., poz. 260

³⁹ M.P., poz. 882

społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Cel główny realizuje się poprzez III cele szczegółowe:

- 1) Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
- 2) Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;
- 3) Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Środowisko jest obszarem wpływającym na osiągnięcie celów Strategii ponieważ:

- jest kapitałem naturalnym stanowiącym potencjał konkretnej przestrzeni;
- jego zasoby (potencjał energetyczny, zasoby wody, powietrze atmosferyczne, warunki klimatyczne, zasoby przestrzeni i krajobrazu, różnorodność biologiczna, gleba, zasoby geologiczne, użytki pozaekonomiczne środowiska) generują korzyści określane jako usługi ekosystemowe;

- wpływa na możliwości inwestycyjne oraz zaspakajanie elementarnych potrzeb bytowych.

Elementem systemu zarządzania i zmniejszenia ryzyka negatywnych oddziaływań prowadzonych inwestycji jest trwałość ekosystemów i międzypokoleniową dostępność pozostałych zasobów naturalnych, realizowana poprzez system ocen oddziaływania na środowisko.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, przyjęty uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.⁴⁰

Zgodnie z tym dokumentem gmina Czerwonak została zakwalifikowana do:

- Miejskiego obszaru ośrodka wojewódzkiego – Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego;
- obszaru ochrony gleb dla celów produkcji rolnej;
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy;
- obszarów cennych przyrodniczo;
- obszarów ochrony krajobrazów kulturowych;
- obszarów ochrony i kształtowania zasobów wodnych.

Dodatkowo dla gminy Czerwonak przewidziano:

- rozwój funkcji metropolitalnych w zakresie rozwoju sportu i turystyki;
- kształtowanie zielonego pierścienia metropolii obejmującego strukturę zielonego pierścienia: Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka z otuliną, Obszary Natura 2000: PLH300058 Uroczyska Puszczy Zielonki i PLH300001 Biedrusko, tereny otwarte – rolniczą przestrzeń produkcyjną, tereny łąk i pastwisk, kompleksy leśne i wyspy leśne oraz tereny osadnicze;
- kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego obejmującego obszary węzłowe o randze krajowej i europejskiej: Park Krajobrazowy Puszcza Zielona i obszary Natura 2000 oraz korytarze ekologiczne: dolin rzecznych Warty oraz lądowy Lasów Poznańskich wraz z Doliną Warty;
- rozwój efektywnego systemu komunikacyjnego obejmującego sieć powiązań komunikacyjnych typu głównego (odcinek drogi nr 196 klasy GP, obwodnicę drogową miejscowości Owińska, zewnętrzny pierścień drogowy bliskiego zasięgi – drogi klasy GP, linie kolejową nr 395, drogę wodną Warty jako fragmentu drogi wodnej E70, typu uzupełniającego obejmującego linię kolejową nr 356 oraz typu podstawowego obejmującego drogi i odcinki dróg nr 2406P, 2407P, 2408P klasy Z;
- rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego obejmującego wyznaczenie II strefy obsługi kolejną o częstotliwości połączeń co 30 min; węzły przesiadkowe Bolechowo, Czerwonak, Owińska oraz stacje i przystanki w Bolechowie, Czerwonaku, Czerwonaku Osiedle, Owińskach oraz planowany w Koziegłowach;
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego poprzez ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz elementów systemu infrastruktury technicznej tj. linii elektroenergetycznej 220 kV Plewiska -Czerwonak, 220 kV

⁴⁰ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4021

Czerwonak – Pątnów, 4 linii elektroenergetycznych 110 kV; GPZ Bolechowo, GPZ Karolin, SNN Czerwonak, ropociąg przesyłowy „Przyjaźń”, gazociągi wysokiego ciśnienia DN 50, DN 350 i DN 300, SPR I°, linię sieci teleradiowej Poznań – Wągrowiec – Chojna oraz kompleksy wojskowe Biedrusko K-8637;

-efektywną strukturę osadniczą w ramach strefy Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego obejmującego rdzeń – strefę procesów metropolizacji (zachodnia część gminy) oraz zielony pierścień metropolii (wschodnia, centralna i północna część gminy). Jednocześnie obszar opracowania projektu planu usytuowany jest w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, co wskazuje na położenie w zielonym pierścieniu metropolii.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego jako położony w południowo – zachodniej części gminy Czerwonak i znajduje się na obszarze strefy Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego obejmującego rdzeń – strefę procesów metropolizacji.

3. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2016 – 2023, przyjęty uchwałą nr 354/XLII/2017 Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 września 2017 r., zmieniony uchwałą nr 421/XLVIII/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 15 lutego 2018 r. oraz uchwałą nr 445/L/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 20 kwietnia 2018 r. Obszar projektu planu położony jest na obszarze zdegradowanym i w obszarze rewitalizacji – podobszar „Owińska”. W ramach tego programu przewidziano następujące cele rewitalizacji:

- eliminacja skutków starzenia się społeczeństwa i odmłodzenie struktury wiekowej mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących obszar rewitalizacji;
- poprawa warunków życia różnych grup społecznych przez rozwój oferty mieszkaniowej;
- rozwój stref rekreacji i integracji społecznej jako elementów odnowy społecznej obszaru rewitalizacji;
- zmodernizowanie i adaptacja obiektów dziedzictwa kulturowego oraz przestrzeni publicznej i półpublicznej dla poprawy warunków świadczenia i rozwoju nowych usług społecznych i gospodarczych;
- zmodernizowanie infrastruktury drogowej i przestrzeni usług społecznych na obszarze rewitalizacji jako istotny element ich rozwoju;
- likwidacja wyrobów zawierających azbest.

W ramach programu przewidziano następujące projekty:

- Srebrne Lata – życie z godnością;
- Nowa szansa – pomoc kobietom z dziećmi w trudnej sytuacji życiowej;
- Mieszkania dla Seniorów;
- Pomoc i wsparcie dla kobiet z dziećmi;
- Remont budynku (pawilonu tzw. otwartego dla mężczyzn) i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Działania rewitalizacyjne oszacowane zostały na łączną kwotę 103 000 000,00 zł i nie przewidziano na nie środków w budżecie gminy Czerwonak. Ustalenia projektu planu miejscowego wpisują się ww. cele i projekty rewitalizacyjne.

4. Strategia rozwoju Gminy Czerwonak na lata 2012 – 2020, przyjęta uchwałą nr 132/XVII/2012 Rady Gminy Czerwonak z dnia 19 stycznia 2012 r. formułuje następujące cele ogólne:

- podniesienie jakości usług w obiektach użyteczności publicznej;
- podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Czerwonak;
- podjęcie działań w zakresie gospodarki mieszkaniowej i rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy Czerwonak;
- budowa zintegrowanego systemu wsparcia zapobiegającego kryzysom w rodzinie oraz wzmacniającego pozycję dziecka;
- działania na rzecz stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych;

- podejmowanie działań na rzecz wsparcia seniorów w ich integracji i pełnym dostępie do oferty edukacyjnej, kulturalnej, usług zdrowotnych, rekreacji i wypoczynku;
 - aktywizowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - tworzenie podstaw do rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi;
 - podejmowanie działań dla podniesienia jakości ochrony środowiska w gminie;
 - stworzenie warunków do rozwoju różnych form turystyki;
 - podniesienie oferty gminy w zakresie rekreacji i wypoczynku;
 - podejmowanie działań w zakresie zwiększenia jakości oferty edukacyjnej i dostosowania jej do potrzeb jej beneficjentów i rynku pracy;
 - tworzenie warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego gminy;
 - podejmowanie działań w zakresie promocji gminy;
 - tworzenie warunków na rzecz kompatybilności wszystkich zamierzeń gospodarczych i społecznych z warunkami określonymi przestrzenią gminy;
 - podejmowanie działań w kierunku polepszenia standardu i jakości komunikacyjnej na terenie gminy;
 - podjęcie działań w kierunku rewitalizacji i przebudowy obiektów komunalnych na terenie gminy;
 - intensywne działania w zakresie przebudowy i rozbudowy infrastruktury technicznej gminy.
- Projekt planu miejscowego wpisuje w cele dotyczące bezpieczeństwa związanego z uporządkowaniem przestrzeni, a także ochrony środowiska oraz potrzeb mieszkaniowych.
5. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024, przyjęta uchwałą nr 449/L/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 20 kwietnia 2018 r. W dokumencie określono cele długookresowe, wskazano kierunki interwencji i zadania:

Tabela 1: Cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony środowiska

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania
Poprawa jakości powietrza na terenie gminy	Regularna kontrola jakości powietrza na terenie gminy
	Zmniejszenie emisji pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych, w tym termomodernizacja budynków oraz wymiana systemów ogrzewania.
	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze emisji liniowej, w tym przebudowa dróg oraz rewitalizacja dworców kolejowych i przystanków autobusowych, budowa węzłów przesiadkowych i wspieranie strategii niskoemisyjnych, rozbudowa systemu ścieżek rowerowych, wymiana oświetlenia ulicznego na ledowe;
	Wzrost świadomości ekologicznej w zakresie ochrony powietrza, w tym promocja i edukacja w zakresie wykorzystania OZE, oszczędności energii i prawidłowej logistyki transportowej;
	Uwzględnienie gospodarki niskoemisyjnej w dokumentach strategicznych gminy
	Udział OZE w poprawie efektywności energetycznej na terenie gminy
Poprawa środowiska akustycznego gminy	Kontrola jakości klimatu akustycznego gminy
	Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego, w tym poprzez ekrany akustyczne i wprowadzenie zadrzewień

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania
Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego	Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego i zapobieganie powstawaniu nowych w tym wprowadzanie do miejscowych planów zapisów w zakresie możliwości lokalizacji instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne, prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego, zachowanie stref bezpieczeństwa przy lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne
Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	Minimalizacja zagrożenia klęskami powodzi, w tym wprowadzanie do planów miejscowych terenów zalewowych, przegląd i ocena ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz zarządzania ryzykiem powodziowym
	Ograniczenie ryzyka suszy, w tym ochrona przed wodami powodziowymi, monitoring jakości wód, plan przeciwdziałania skutkom suszy, ochrona przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych
	Stworzenie sprawnego systemu informacyjnego obejmującego wykaz wód powierzchniowych i podziemnych zaopatrujących w wodę pitną, przewidzianą co celów rekreacyjnych i kąpieliskowych,
	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych poprzez przygotowanie programu ograniczającego odpływ azotu ze źródeł rolniczych, prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków i ich kontroli, weryfikacji pozwoleń wodnoprawnych
Racjonalna gospodarka ściekowa	Stworzenie kompleksowego systemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy, w tym rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ochrona gleb przed degradacją i rekultywacja terenów zdegradowanych, likwidacja szczelnych zbiorników bezodpływowych, promowanie zachowań dotyczących oszczędnego wykorzystania wody
Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	Nadzór nad zasobami kopalin w tym kontroli przestrzegania koncesji, wprowadzania do planów miejscowych zapisów ochrony złóż, inwentaryzacja nielegalnych wyrobisk
Ochrona gleb i zapewnienie właściwego użytkowania powierzchni ziemi	Ochrona gleb użytkowanych rolniczo, w tym klas I-III w planach miejscowych, ewidencji obszarów zdegradowanych i możliwości ich rekultywacji
	Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi, w tym inwentaryzacji obszarów zdegradowanych i wymagających rekultywacji
Racjonalna gospodarka odpadami	Dalsze doskonalenie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy, w tym utrzymanie czystości, kontrola i likwidacja dzikich wysypisk odpadów, promocja właściwych postaw, kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie gospodarki odpadami, budowa i modernizacja Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, realizacja programów dotyczących likwidacji azbestu
	Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy
Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie gminy	Zachowanie systemów cennych przyrodniczo poprzez zapisy w planach miejscowych, promocję, utrzymanie

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania
	gminnych terenów rekreacyjnych oraz zieleni urządzonej,
	Poszerzanie wiedzy o środowisku przyrodniczym gminy, w tym tworzenie ścieżek edukacyjnych, utrzymanie i rozbudowa szlaków turystycznych, ochronę i utrzymanie terenów leśnych
	Ochrona i prowadzenie właściwej gospodarki leśnej, w tym ocena antropopresji i jej zapobieganie
Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii	Przeciwdziałanie poważnym awariom poprzez zapisy w planach miejscowych, monitoring i kontrolę

Źródło: Opracowanie własne

Przedmiotowe działania dotyczą obszaru całej gminy Czerwonak. Obszar opracowania projektu planu miejscowego przewiduje rewitalizację zabytkowej zabudowy pod funkcje usługową i mieszkaniową wielorodzinną. Projekt planu dotyczy obszaru już zabudowanego, obecnie podlegającego dekapitalizacji, dla którego należy wyznaczyć nowe funkcje przy uwzględnieniu wymogów konserwatorskich, także w aspekcie ochrony zieleni.

6. Program opieki nad zabytkami na lata 2017 – 2020 dla Gminy Czerwonak, przyjęty uchwałą nr 328/XXXVIII/2017 Rady Gminy Czerwonak z dnia 22 czerwca 2017 r.⁴¹ W ramach programu określono priorytety oraz zadania:

- 1) Priorytet I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako elementu rozwoju społeczno – gospodarczego gminy:

-podjęcie próby rozwiązania problemu nieczynnych cmentarzy ewangelickich na terenie gminy;

-udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane dla właścicieli nieruchomości obiektów wpisanych do rejestru zabytków, zgodnie z uchwałą Rady Gminy;

-bieżąca konserwacja miejsc pamięci;

-informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków oraz merytoryczna pomoc właścicielom obiektów zabytkowych w tworzeniu wniosków aplikacyjnych o ochronę zabytków;

-przeciwdziałanie postępującej degradacji i niszczeniu budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznych m.in. poprzez realizację projektów rewitalizacji tych projektów na cele kulturalne;

-integrowanie zintegrowanych przestrzennych podmiotów wdrażających plany zagospodarowania przestrzennego dotyczące terenów wiejskich;

-rewaloryzacja pałacu w Owińskach w zakresie przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania;

- 2) Priorytet II: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego:

-Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

-konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną na mocy MPZP w zakresie wysokości zabudowy, funkcji, kompozycji i charakteru;

-ochrona walorów krajobrazowych środowiska przyrodniczego gminy;

-wykonanie aktualizacji gminnej ewidencji zabytków o obiekty wskazane przez gminę lub wytypowane do włączenia lub wyłączenia na podstawie weryfikacji terenowej w porozumieniu z konserwatorem zabytków;

-uzupełnienie i weryfikowanie istniejącej ewidencji zabytków archeologicznych poprzez włączenie informacji o wszystkich sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań oraz na podstawie uzyskiwanych wyników badań weryfikacyjnych AZP, zgodnie z informacjami przekazywanymi przez konserwatora zabytków;

-rozpoznanie granic układu ruralistycznych i objęcie ich ochroną na mocy planów miejscowych;

- 3) Priorytet III: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego:

⁴¹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4813

- udostępnianie informacji o zasobie zabytkowym gminy na stronie internetowej;
- aktualizacja informacji o zasobie zabytkowym gminy na stronie internetowej;
- dofinansowanie turystyki pieszej i rowerowej w gminie;
- stworzenie ścieżek rowerowych i spacerowych obejmujących najciekawsze przykłady dziedzictwa kulturowego gminy;
- analiza możliwości realizacji wydarzeń kulturalnych promujących dziedzictwo kulturowe gminy w momencie szczytu sezonowego.

Aktualizacja planu miejscowego jako przepisu gminnego umożliwiającego rewitalizację obiektów zabytkowych, przy jednoczesnej promocji gminy i ochronie przyrody, wpisuje się zatem w ramy ww. dokumentu.

7. Obszar objęty planem położony jest poza:

- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$);
- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne tj. poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$);
- poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$);
- obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego;
- obszarem występowania podtopień tj. położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.⁴²

II. OBECNY STAN ŚRODOWISKA Z UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

1. Położenie i rzeźba terenu

Obszar opracowania położony jest w zasięgu zlodowacenia bałtyckiego. Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego tereny położone są w mega regionie - Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji - Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionie – Pojezierze Wielkopolskie, mezoregionie – Poznański Przełom Warty i fragmentarycznie (północno – wschodnia część obszaru opracowania) Pojezierze Gnieźnieńskie. Poznański Przełom Warty powstał w wyniku przekształcenia rynny polodowcowej w typową dolinę rzeczną z terasami. Rozdziela, wcinając się pomiędzy, Wysoczyznę Gnieźnieńską od Wysoczyzny Poznańskiej. Na wysokości obszaru opracowania projektu planu szerokość Poznańskiego Przełomu Warty wynosi około 2km. Analiza typów krajobrazu Pojezierza Gnieźnieńskiego na terenie gminy Czerwonak wskazuje na typ krajobrazu pagórkowatego o stopniu urzeźbienia 45 m n.p.m do 143 m n.p.m.

Według Krygowskiego teren objęty projektem planu powstał w wyniku zlodowacenia bałtyckiego, fazy poznańskiej, w wyniku której powstały wysoczyzny morenowe, równiny sandrowe oraz stopnie terasowe, krawędzie, załomy, zbocza dolinne. Obszar opracowania planu położony jest w przeważającej większości na terenie terasy wysokiej, niższej. Teren opracowania projektu planu jest jednolity pod względem ukształtowania terenu. Teren wznosi się od około 67,5 m n.p.m od zachodu do około 75 m n.p.m. przy wschodniej granicy opracowania planu. Oznacza to, że na obszarze obszaru opracowania planu teren wznosi się w kierunku wschodnim o około 1%.

⁴² www.pgi.gov.pl: zakładka geozagrożenia, dostęp: 09.01.2020

2. Położenie w systemie powiązań przyrodniczych

Gmina Czerwonak jest gminą wiejską. Obszar opracowania jest usytuowany w zachodniej części gminy, na terenie wsi Owińska. W myśl ustaleń Planu przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania obszar opracowania projektu planu przynależy do strefy Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego obejmującego rdzeń – strefę procesów metropolizacji i jednocześnie do zielonego pierścienia metropolii. Obszar opracowania projektu planu miejscowego położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, około 500 m na zachód od Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka oraz około 400 m na wschód od specjalnego obszaru ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001)⁴³ oraz obszaru chronionego krajobrazu Biedrusko⁴⁴. Na tym terenie zlokalizowane są również trzy pomniki ochrony przyrody⁴⁵. Zatem obszar opracowania projektu planu miejscowego ze względu na położenie w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka położony jest także na obszarach cennych przyrodniczo, ochrony krajobrazów kulturowych, w ramach zielonego pierścienia metropolii i w sąsiedztwie obszarów węzłowych krajowych i europejskich.

Mapa 2: Położenie obszaru objętego opracowaniem mpzp względem form ochrony przyrody

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGIK w Poznaniu, GDOŚ i SIP Czerwonak

Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka wraz z otuliną wyznaczony został na podstawie uchwały XXXVII/729/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 września 2013 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka⁴⁶, zmienionej uchwałą nr XXII/597/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka⁴⁷. Przedmiotowy park krajobrazowy utworzony został w celu ochrony i zachowania fragmentów krajobrazu polodowcowego w środkowej Wielkopolsce, zachowania trwałości oraz różnorodności

⁴³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001) (Dz. U., poz. 889)

⁴⁴ Uchwała nr XXV/138/95 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 sierpnia 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 12, poz. 80), uchwała nr XLVI/243/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22 stycznia 1997 r. o utworzeniu Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko (Dz. Urz. Woj. Poznańskiego), zmienionych uchwałą LI/491/01 Rady Gminy Suchy Las z dnia 13 grudnia 2001 r. w sprawie zmiany uchwał nr XXV/138/95 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 sierpnia 1995 r. i nr XLVI/342/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22 stycznia 1997 r. o utworzeniu Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, Nr 162, poz. 4496)

⁴⁵ Platany klonolistne (*Platanus xacerifolia*)⁴⁵, ustanowione orzeczeniem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 12 lutego 1957 r. (Dz. Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej nr 7, poz. 22).

⁴⁶ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5744

⁴⁷ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5872

biologicznej ekosystemów leśnych wraz ze spontanicznymi procesami ich dynamiki, zachowania populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk; zachowania cennych ekosystemów, w tym bagiennych, leśnych, łąkowych, murawowych, wodnych i zaroślowych oraz utrzymania walorów kulturowych, w tym historycznych traków: Annowskiego, Bednarskiego, Pławińskiego, Poznańskiego i Zielonkowskiego.

Na terenie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka usytuowane jest pięć enklaw obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Puszczy Zielonki PLH300058. Najbliżej położonym obszarem tj. ponad 2 km na południowy – wschód od obszaru opracowania projektu planu miejscowego jest Rejon Dziewiczej Góry z dobrze zachowanymi grądami, kwaśnymi dąbrowami oraz łąkami użytkowanymi ekstensywnie i łąkami trzęślicowymi o powierzchni 265 ha oraz położony około 4 km na północny – wschód obszar eutroficznego jeziora Bolechowo wraz z lasami dębowo – grabowymi i kwaśnymi dąbrowami o powierzchni 156 ha.⁴⁸

3. Warunki gruntowe

Obszar opracowania projektu planu obejmuje powierzchnię około 7,1 ha. Na tym terenie grunty, oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako budowlane (B, Ba, Bi, Bp) stanowią około 1,1 ha, grunty rolne około 1,7 ha, a grunty rolne (B-R) około 4,3 ha.

Na tym obszarze występują piaski pyłowe o genezie zwietrzlinowej na glinach zwałowych, ich zwietrzlinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych zlodowacenia północnopolskiego oraz piaski o pochodzeniu rzeczonym na piaskach, żwirach i mułkach zlodowacenia północnopolskiego.

Obszar opracowania projektu planu jest obszarem zainwestowanym zabytkowymi budynkami po szpitalu psychiatrycznym oraz zakładzie wychowawczym dla młodzieży, podlegającym dekapitalizacji. Na terenie występują także pozostałości zabytkowego parku wraz z pomnikami przyrody.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego jest objęty koncesją nr 3/2019/Ł z dnia 12 kwietnia 2019 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Szamotuły – Poznań Północ”, ważną do dnia 12 kwietnia 2029 r.

4. Wody

a) Wody podziemne

Teren opracowania projektu planu miejscowego położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych. Najbliżej położonym tj. około 8 km na południowy - wschód od obszaru opracowania projektu planu miejscowego zlokalizowany jest GZWP Subzbiornik Inowrocław – Gniezno nr 134, pokrywający się częściowo z GZWP Dolina Kopalna Wielkopolski nr 144.

Obszar opracowania projektu planu znajduje się w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 60 (identyfikator UE – PLGW600060), zaliczonej do regionu wodnego Warty, dorzecza Odry. Stratygraficznie są to utwory czwartorzędu (Q) oraz miocenu (M), na które składają się piaski typu krzemionkowego. JCWPd ma charakter porowy, o średnim współczynniku infiltracji wynoszącym 5×10^{-4} – 10^{-5} , średniej miąższości utworów wodonośnych >40, 1-2 poziomach wodonośnych, nad

⁴⁸ Natura 2000 Standardowy Formularz Danych

którymi znajdują się głównie utwory słaboprzepuszczalne, lokalnie przepuszczalne piaski czwartorzędowe (Q).⁴⁹

Monitoring jednolitych części wód podziemnych obejmuje:

- 1) monitoring stanu chemicznego;
- 2) monitoring stanu ilościowego.

Monitoring stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych to:

1. monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych:
 - ustalany na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych;
 - prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia;
 - prowadzi się przynajmniej raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- 2) monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych:
 - ustalany na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych oraz monitoringu diagnostycznego; prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych uznanych, na podstawie monitoringu diagnostycznego oraz oceny wpływu oddziaływań, za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
 - prowadzi się przynajmniej raz do roku, z wyłączeniem roku, w którym prowadzony jest monitoring diagnostyczny stanu chemicznego JCWP;
- 3) monitoring badawczy stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych - zakres i częstotliwość monitoringu badawczego stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych wynikają z uwarunkowań związanych z przyczyną przeprowadzenia monitoringu badawczego i powinny być dostosowane do lokalnych warunków tak, aby jego wyniki dostarczyły informacji o koniecznych działaniach dla osiągnięcia celów środowiskowych lub o szczególnych środkach zaradczych przeciwdziałających skutkom przypadkowego zanieczyszczenia w odniesieniu do tych jednolitych części wód podziemnych, dla których zdecydowano o przeprowadzeniu monitoringu badawczego.

Monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia. Monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych w zakresie pomiarów poziomu zwierciadła wody prowadzi się z częstotliwością wystarczającą dla dokonania oceny stanu ilościowego JCWP.

W celu uzyskania dobrego stanu wód, w związku z rosnącą degradacją środowiska widoczną w szczególności w świetle wodnym 23 października 2000 roku podjęto Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁵⁰, zwaną Ramową Dyrektywą Wodną (RDW). Nadrzędnym celem Ramowej Dyrektywy Wodnej jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód do 2015 roku.

Na terenie objętym opracowaniem podstawowym dokumentem planistycznym w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych jest Plan gospodarowania wodami dorzecza Odry, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.

⁴⁹ Zestawienie tabelaryczne informacji o JCWPd w podziale na 172 obszary: <http://mjwp.gios.gov.pl>; dostęp: 10.01.2020

⁵⁰ Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275 z późn. zm.

Według planu JCWPd nr 60 (kod GW600060) jest monitorowana i została oceniona jako niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan ilościowy i jakościowy oceniono jako dobry. Należy także zauważyć, że JCWPd nr 60 zaliczona została do JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w zlewni Poznańskiego Dorzecza Warty w ilości średnio powyżej 103 m³ na dobę. Dla przedmiotowej JCWPd wyznaczono cel środowiskowy: dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy.

Na terenie opracowania projektu planu miejscowego nie są zlokalizowane żadne punkty pomiarowe jakości wód podziemnych. Najbliżej położone punkty pomiarowe to punkt nr 2564 i punkt nr 2566. Punkt nr 2564 położony jest na terenie rolnym w miejscowości Gruszczyn (gmina Swarzędz). Są to utwory czwartorzędowe (Q) ujęte 68,0-86,0 m p.p.t. W tym punkcie dla JCWPd nr 60 ustalono klasę III wg wskaźników nieorganicznych (wartości średnie), a klasę końcową dla wartości średnich 2018 r. wyznaczono jako II. Jako przyczynę zmiany klasy w roku (dla wartości średnich) wskazano żelazo (Fe) jako geogeniczne pochodzenie wskaźnika oraz O₂ (pomiar w zróżnicowanych warunkach środowiskowych) w III klasie. Drugi punkt pomiarowy nr 2566 zlokalizowany jest na terenie leśnym w miejscowości Głębocek (gmina Murowana Goślina). Są to także utwory czwartorzędowe (Q) ujęte 20,5-24,5 m p.p.t. W tym punkcie ustalono II klasę zarówno wg wskaźników nieorganicznych (wartości średnie) jak i klasę końcową dla wartości średnich 2018 r.⁵¹ Wg badań z 2016 r. stan chemiczny JCWPd określono jako słaby, a stan ilościowy jako dobry.

Obszar objęty projektem planu, zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w rejonie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególne narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć⁵², zaliczony został do obszarów wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Obszar opracowania projektu planu nie znajduje się w strefach ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody. Na terenie gminy Czerwonak usytuowanych jest 7 ujęć wód podziemnych, składających się z 15 studni, w tym 2 studni głębinowych. Wszystkie ujęcia posiadają pozwolenia wodnoprawne wydane przez Starostę Poznańskiego, a zatem ich ochrona ogranicza się tylko do strefy ochrony bezpośredniej tożsamej z granicami nieruchomości. Najbliżej położone ujęcia wody znajdują się w Annowie – SUW Annowo (działka o nr ewid. 103/2 obręb Annowo) oraz w Owińskach: SUW Potasze (działka o nr ewid. 658, 514/8 obręb Owińska) oraz SUW Owińska (działka o nr ewid. 318/2, 318/3 obręb Owińska).⁵³

Zgodnie z ostrzeżeniem nr 1/2019 z dnia 19 sierpnia 2019 r, ostrzeżeniem nr 2/2019 r. z dnia 30 sierpnia 2019 r. oraz ostrzeżeniem nr 1/2020 z dnia 27 marca 2020 r. Państwowej Służby Hydrogeologicznej dotyczącym wprowadzenia stanu zagrożenia hydrogeologicznego, gmina Czerwonak znalazła się w 2019 r. na obszarze występowania oraz prognozowania zjawiska niżówki hydrogeologicznej. Oznacza to, że niskie stany położenia zwierciadła wód podziemnych mogły powodować występowanie niedoborów wody w indywidualnych płytkich ujęciach gospodarskich oraz w ujęciach komunalnych użytkujących pierwszy poziom wodonośny, przy braku trudności w funkcjonowaniu ujęć eksploatujących głębsze poziomy wodonośne. Również Prognoza sytuacji hydrogeologicznej w strefach zasilania i poboru wód podziemnych 01.06.2020 – 30.06.2020 wskazuje, że również na terenie gminy Bobowo, przy założeniu niekorzystnych warunków meteorologicznych prognozowane jest występowanie niżówki hydrogeologicznej.

⁵¹ Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg PIG/:www.poznan.wios.gov.pl: dostęp 10.01.2020

⁵² Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 1638

⁵³ www.gpwczerwonak.pl

b) Wody powierzchniowe

Teren objęty planem leży w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Warty, w ekoregionie Równiny Centralne.

Zapisy ww. Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadzają system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód opracowuje się plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, które zawierają między innymi podsumowanie zharmonizowanych działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju. Według RDW podstawowym elementem podziału hydrograficznego obszarów dorzeczy są jednolite części wód. Jednolita część wód oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych. Jednolite części wód są jednostkami, dla których określa się stan wód. Badania stanu wód powierzchniowych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny, oraz odpowiednio, dobry stan ekologiczny lub dobry potencjał ekologiczny, gdzie:

- stan ekologiczny obowiązuje dla naturalnych jednolitych części wód,
- potencjał ekologiczny dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód.

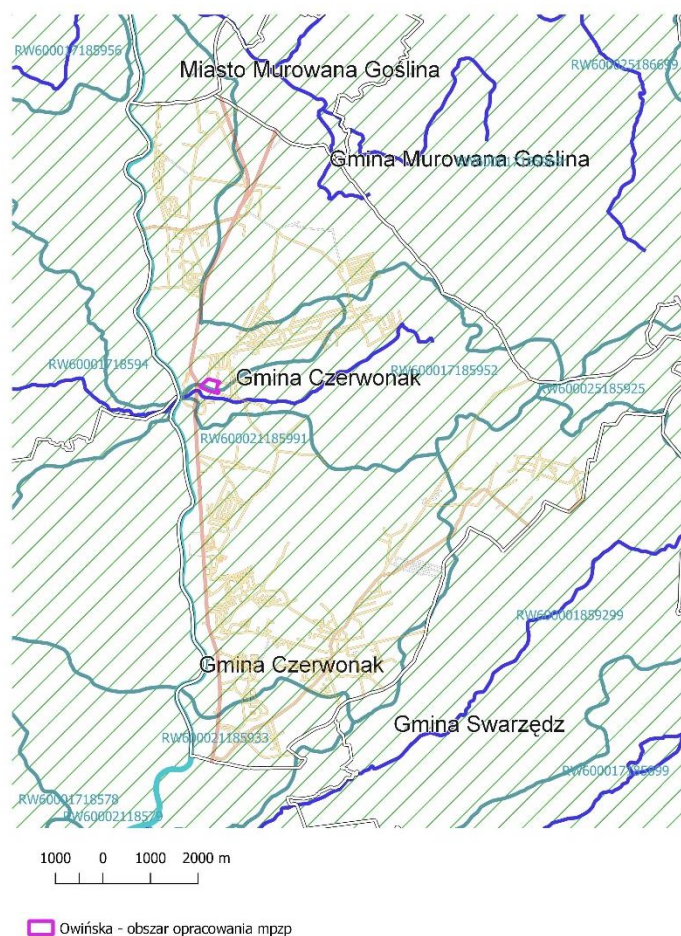
Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych ustalane są zgodnie z zapisami art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stosowana jest przy tym zasada - jeśli do danej części wód odnosi się więcej niż jeden z celów, ustala się cel najbardziej rygorystyczny.

Wytyczne Ramowej Dyrektywy Wodnej zostały zaimplementowane do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Warta od Rózanego Potoku do Dopływu z Uchorowa” (RW600021185991) oraz „Dopływ spod Kamińska (RW600017185952).

JCWP Warta od Rózanego Potoku do Dopływu z Uchorowa została zaliczona do wielkich rzek nizinnych (typ 21) tj. o wielkości zlewni $>10\,000\text{ km}^2$ i wysokości $<200\text{ m n.p.m.}$. Status JCWP określono jako silnie zmienioną na skutek fizycznego oddziaływania człowieka część wód oraz ze względu na przekroczenie dwóch wskaźników (jednego hydrologicznego i jednego hydromorficznego). Jej stan określono jako zły i tę część wód określono jako zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych. Biorąc pod uwagę cele środowiskowe dla JCWP wyznaczono dobry potencjał ekologiczny obejmujący możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego tj. Warty w obrębie JCWP oraz dobry stan chemiczny. W przypadku tej JCWP zastosowano odstępstwo tj. przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 ze względu na brak możliwości technicznych. W przedmiotowej JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

Mapa 3: Położenie obszaru opracowania mpzp względem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych – JCWP

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PODGIK w Poznaniu, GDOŚ, PGW Wody Polskie oraz SIP Czerwonak

JCWP Dopływ spod Kamińska to potok nizinny piaszczysty na utworach starogłacialnych (typ 17) tj. o wielkości zlewni 10-100 km² wysokości <200 m.n.p.m. Status JCWP określono jako naturalny. Jest ona niemonitorowana i jest stan określono jako dobry i niezagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, cechujący się dobrym stanem ekologicznym i dobrym stanem chemicznym. Termin osiągnięcia dobrego stanu ustalono na 2015 r. i w przypadku tej JCWP nie zastosowano odstępstwa.

Monitoring jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w formie:

1) pomiarów objętości i poziomu lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego i chemicznego oraz potencjału

ekologicznego;

2) badania wskaźników jakości wód na potrzeby oceny:

- stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione i trendów jego zmian,
- potencjału ekologicznego sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych i trendów jego zmian,
- stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych i trendów jego zmian.
- spełnienia dodatkowych wymagań określonych dla obszarów chronionych,
- długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych.

Rodzaje monitoringu wód powierzchniowych to:

- monitoring diagnostyczny
- monitoring operacyjny
- monitoring badawczy
- monitoring obszarów chronionych

Ostatnie badanie JCWP nr RW600021185991 Warta od Różanego Potoku do Dopływu z Uchorowa miało miejsce w 2017 r. na Warcie w miejscowości Mściszewo (gmina Murowana Goślina)⁵⁴. Badania wykazały:

- Klasa elementów biologicznych – V;
- Klasa elementów hydromorfologicznych – I;

⁵⁴ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017 – 2018 – tabela -www.gios.gov.pl

- Klasa elementów fizykochemicznych - stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne - > II;
- Klasa elementów fizykochemicznych - substancje szczególnie szkodliwe – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne - II
- Klasyfikacja potencjału ekologicznego: zły stan ekologiczny – V;
- Klasyfikacja stanu chemicznego – stan chemiczny poniżej dobrego;
- Ocena stanu JCWP: zły stan wód.

c) Ryzyko powodziowe

Obszar objęty planem położony jest poza:

- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$);
- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$);
- poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$);
- obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego;
- obszarem występowania podtopień, tj. położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.

d) Retencja

Wsparcie dla małej retencji na terenie województwa wielkopolskiego odbywa się w oparciu o „Program małej retencji na lata 2016 – 2022 dla województwa wielkopolskiego”, realizowany przez samorząd województwa wielkopolskiego.⁵⁵ Dodatkowo dnia 10 września 2019 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę nr 92 w sprawie „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030”, który początkowo funkcjonował pod nazwą „Program rozwoju retencji na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2013”.⁵⁶ W przedmiotowym dokumencie opisany jest aktualny stan i charakterystyka retencji wodnej w Polsce, dotychczasowe i obecne działania w tym zakresie, zakres, cel i priorytety programu, oczekiwane efekty, środki i narzędzia, wykaz inwestycji realizowanych i planowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w zakresie retencji. Ostateczne opracowanie Programu (PPNW) planowane jest na I kwartał 2021 roku. Należy zauważyć, że retencja jest istotna nie tylko na terenach rolniczych, czy otwartych ale także na terenach zurbanizowanych, gdzie występuje dużo powierzchni utwardzonych. Stąd też w przypadku tych terenów istotne jest stosowanie różnych rozwiązań umożliwiających zatrzymywanie i wykorzystywanie na miejscu wód opadowych.

5. Powietrze

Jakość powietrza atmosferycznego jest wypadkową naturalnych procesów i zjawisk zachodzących w atmosferze oraz emisji substancji związanych z działalnością człowieka. Z powodu wpływu emisji antropogenicznej na środowisko konieczne jest podejmowanie działań zmniejszających presję i niekorzystne zmiany w środowisku. Główny kierunek inicjatyw skierowany jest na redukcję emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z opalania i procesów technologicznych. Ważne są również zadania związane z dbałością o stan dróg i taboru komunikacji publicznej oraz utrzymaniem czystości i pielęgnacji zieleni. Rozkład emisji substancji gazowych i pyłowych do powietrza w znaczącym stopniu odpowiada charakterowi zagospodarowania terenu. Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają: zanieczyszczenia przemysłowe, zanieczyszczenia wywołane emisją niską oraz zanieczyszczenia komunikacyjne.

⁵⁵ <https://www.umww.pl/o-programie-malej-retencji> (dostęp: 31.10.2019)

⁵⁶ M.P., poz. 941

Na poziomie europejskim Polskę obowiązuje Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy. Dyrektywa ma na celu podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza oraz informowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach.

Dyrektywa ma swoje odzwierciedlenie w Krajowym programie ochrony powietrza do 2020 roku z perspektywą do 2030 opracowanym przez Ministrowo Środowiska w 2015 r., w którym jako istotne wskazano osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dla PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz niektórych innych substancji takich jak NO₂, O₃.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza gmina Czerwonak należy do strefy wielkopolskiej (PL3003) – pozostałej części województwa. Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu. W roku 2020 dla terenu województwa wielkopolskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego, dotyczącą roku 2019. Ocena dokonywana jest w oparciu o punkty pomiarowe uzupełnione danymi z modelowania matematycznego. Obszary przekroczeń dla poszczególnych substancji zostały określone na podstawie wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w połączeniu z analizą wyników uzyskanych w stacjach pomiarowych.

Przy ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi uwzględnia się 12 substancji: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₂H₆, ozon O₃, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ołów Pb w PM₁₀, arsen As w PM₁₀, kadm Cd w PM₁₀, nikiel Ni w PM₁₀, benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀, a w celu ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: dwutlenek siarki SO₂; tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019, zaprezentował wyniki oceny jakości powietrza atmosferycznego pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia oraz dla ochrony roślin. Wynikiem tej oceny jest zaliczenie strefy wielkopolskiej do jednej z klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej (klasyfikacja wprowadzona na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej):

- do klasy A1 – jeżeli brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. ≤20 µg/m³;
- do klasy C1 – jeżeli odnotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. >20 µg/m³;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Roczna ocena jakości powietrza na rok 2019 w województwie wielkopolskim dla strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia ludzi wykazała przekroczenie i zaliczenie do klasy C pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu B(a)P w PM₁₀, do klasy C1 pyłu PM_{2,5} oraz klasy D2 ozonu O₃. W przypadku pozostałych mierzonych substancji nie zanotowano przekroczeń i tym samym strefę wielkopolską zakwalifikowano w tym zakresie do klasy A. Jako główną przyczynę przekroczeń należy wskazać oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Tabela 2: Klasy jakości powietrza na terenie strefy wielkopolskiej w 2019 r.

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	BaP (PM10)	PM2.5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
PL 3003	Strefa wielkopolska	A	A	A	A	A (D2)	C	A	A	A	A	C	A (C1)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki na rok 2019

Należy zwrócić uwagę, że zaliczenie do klasy C nie oznacza jednocześnie, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych wymogów i konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast konieczność podjęcia działań w odniesieniu do wybranych, o określonym zasięgu, obszarów w strefie i dla określonych zanieczyszczeń. Należy także zauważyć, że na otrzymane wyniki mają istotny wpływ występujące w roku badania warunki meteorologiczne takie jak temperatura powietrza, opady atmosferyczne, pokrywa śnieżna, rozkład kierunków wiatrów. W 2019 r. warunki meteorologiczne, a zwłaszcza temperatura, brak opadów, okresy bezwietrzne, w istotny sposób wpływały na jakość powietrza. Porównując wyniki z 2019 r. oraz 2018 r. należy stwierdzić, że w przypadku pyłu PM_{2,5} w 2018 r. strefa wielkopolska zakwalifikowana została do klasy C, a w 2019 r. do klasy A.

Benzo(a)piren jest głównym przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Źródłem powstawania benzo(a)pirenu mogą być silniki spalinowe, spalarnie odpadów, liczne procesy przemysłowe (np. produkcja koksu), pożary lasów, dym tytoniowy, a tak że wszelkie procesy rozkładu termicznego związków organicznych przebiegające przy niewystarczającej ilości tlenu. Nośnikiem benzo(a)pirenu w powietrzu jest pył, dlatego jego szkodliwe oddziaływanie jest ściśle związane z oddziaływaniem pyłu oraz jego specyficznymi właściwościami fizycznymi i chemicznymi. Benzo(a)piren oddziałuje szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie ale także na roślinność, gleby i wodę. Wykazuje on małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Podobnie, jak inne WWA, jest kancerogenem chemicznym, a mechanizm jego działania jest genotoksyczny, co oznacza, że reaguje z DNA, przy czym działa po aktywacji metabolicznej. W wyniku przemian metabolicznych benzo(a)pirenu, w organizmie człowieka dochodzi do powstania i gromadzenia hydroksypochodnych benzo(a)pirenu o bardzo silnym działaniu rakotwórczym. Przeciętny okres między pierwszym kontaktem z czynnikiem rakotwórczym a powstaniem zmian nowotworowych wynosi ok. 15 lat, ale może być krótszy. Benzo(a)piren, podobnie jak inne WWA, wykazuje toksyczność układową, powodując uszkodzenie nadnerczy, układu chłonnego, krwiotwórczego i oddechowego. Należy wspomnieć, że w powietrzu WWA ulegają, pod wpływem działania promieni słonecznych, zjawisku fotoindukcji, które powoduje wzrost podatności do tworzenia się połączeń z materiałem genetycznym – DNA. Dla strefy wielkopolskiej, do której należy gmina Czerwonak, obowiązuje Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B9a)P, przyjęty uchwałą Sejmiku Woj. Wlkp. Z dn. 24.07.2017 r. (dz. Urz. W. Wlkp. Z 2017 poz. 5320).

Pył PM₁₀ składa się z mieszaniny cząstek zawieszonych w powietrzu, będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych. Pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (np. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany. Pył PM₁₀ zawiera cząstki o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc. Poziom dopuszczalny dla stężenia średniodobowego wynosi 50 µg/m³ i może być przekraczany nie więcej niż 35 dni w ciągu roku. Poziom dopuszczalny dla stężenia średniorocznego wynosi 40 µg/m³, a poziom alarmowy 200 µg/m³. Największą emisję pyłów powoduje spalanie węgla w starych i często źle wyregulowanych kotłach i piecach domowych oraz w dużych miastach komunikacja. Spalanie odpadów w tych kotłach, które choć jest nielegalne i powoduje poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, jest praktykowane przez niektórych mieszkańców. Emisja pyłów powodowana jest również przez przemysł, szczególnie energetyczny, chemiczny, wydobywczy i metalurgiczny, ale ze względu na wysokość emitorów oraz obowiązujące przepisy prawne regulujące dopuszczalne wartości emisji, źródła te mają zwykle dużo mniejszy wpływ na jakość powietrza. Pyły o

średnicy poniżej 10 mikrometrów absorbowane są w górnych drogach oddechowych i oskrzelach. Inhalowane do płuc mogą powodować różne reakcje ze strony ustroju np. kaszel, trudności z oddychaniem i zadyszkę, szczególnie w czasie wysiłku fizycznego. Przyczyniają się do zwiększenia zagrożenia infekcjami układu oddechowego oraz występowania zaostrzeń objawów chorób alergicznych np. astmy, kataru siennego i zapalenia spojówek. Nasilenie objawów zależy w dużym stopniu od stężenia pyłu w powietrzu, czasu ekspozycji, dodatkowego narażenia na czynniki pochodzenia środowiskowego oraz zwiększonej podatności osobniczej. Drobne frakcje pyłów mogą przenikać do krwioobiegu, a dłuższe narażenie na wysokie stężenia pyłu może mieć istotny wpływ na przebieg chorób serca (nadciśnienie, zawał) lub nawet zwiększać ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe, szczególnie płuc. Nowe dane świadczą o ujemnym wpływie inhalowanego pyłu na zdrowie kobiet ciężarnych oraz rozwijającego się płodu (niski ciężar urodzeniowy, wady wrodzone, powikłania przebiegu ciąży).

Pył PM_{2,5} zawiera cząstki o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych, płuc oraz przenikać do krwi. Docelowa wartość średnioroczna dla pyłu PM_{2,5} wynosi 25 µg/m³, poziom dopuszczalny 25 µg/m³, a poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji dla 2012 r. 27 µg/m³. Największą emisję pyłów powoduje spalanie węgla w starych i często źle wyregulowanych kotłach i piecach domowych oraz w dużych miastach komunikacja. Spalanie odpadów w tych kotłach, które choć jest nielegalne i powoduje poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, jest praktykowane przez niektórych mieszkańców. Emisja pyłów powodowana jest również przez przemysł, szczególnie energetyczny, chemiczny, wydobywczy i metalurgiczny, ale ze względu na wysokość emitorów oraz obowiązujące przepisy prawne regulujące dopuszczalne wartości emisji, źródła te mają zwykle dużo mniejszy wpływ na jakość powietrza. Pyły o średnicy poniżej 2,5 mikrometra (tzw. pyły drobne) absorbowane są w górnych i dolnych drogach oddechowych i mogą również przenikać do krwi. Podobnie jak pyły z grupy PM₁₀ mogą powodować kaszel, trudności z oddychaniem i zadyszkę, szczególnie w czasie wysiłku fizycznego.

Na omawianym terenie emitorami zanieczyszczeń powietrza są w przewadze opalane węglem kotłownie gospodarstw domowych, budynków usługowych oraz emisja gazów i pyłów z terenów komunikacyjnych.

Ocena jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin nie wykazała przekroczeń w zanieczyszczeniu powietrza dwutlenkiem azotu, dwutlenkiem siarki i w tym zakresie strefa wielkopolska zaliczona została do klasy A. W przypadku ozonu, a w szczególności parametru AOT40 (wskaźnik określający zanieczyszczenie powietrza ozonem, obliczany dla okresu maj – lipiec), nastąpiły przekroczenia i strefa wielkopolska została zaliczona do klasy C wg poziomu docelowego i klasy D2 wg poziomu celu długoterminowego. W tym przypadku nastąpiło pogorszenie, ponieważ w 2018 r. strefa wielkopolska w zakresie ozonu była zakwalifikowana do klasy A.

W prognozie przeanalizowano pierwotnie wyniki oceny jakości powietrza za rok 2018, które zaktualizowano za rok 2019.

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza jest wyodrębnienie stref, wymagających podjęcia działań naprawczych, zmierzających do poprawy jakości powietrza (strefy klasy C). Fakt ten nakłada na zarząd województwa obowiązek przygotowania oraz uchwalenia programów ochrony powietrza (POP). Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXXIII/853/17 z dnia 24 lipca 2017 r. przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P”. W Programie wyznaczono działania związane z redukcją emisji ze źródeł indywidualnego ogrzewania lokali skorygowane pod kątem wielkości redukcji emisji koniecznej do osiągnięcia oraz rodzaju działań jakie mają być podejmowane. W harmonogramie została również uwzględniona konieczna redukcja emisji pyłu PM_{2,5}. Wskazano również działania ograniczające emisję komunikacyjną oraz działania systemowe. Jednym z działań systemowych realizowanym przez gminy jest: uwzględnianie w planach

zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania budynków w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz uwzględnianie tych zapisów w decyzjach o warunkach zabudowy i poddaniu analizie na etapie wydawania pozwoleń na budowę. Zapisy w planach powinny również dotyczyć projektowania linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miast ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenia powierzchni terenów zielonych (nasadzanie drzew i krzewów).

Zgodnie z Raportem o Stanie Środowiska w Wielkopolsce: „dotrzymywanie wymaganych prawem norm jest wyrazem troski o środowisko i podstawą jego ochrony przed oddziaływaniem negatywnych czynników, stanowi także element ochrony zdrowia ludzi. Początkowo obserwowano znaczący wpływ na jakość powietrza sektora energetyki i przemysłu, a znacznie mniejszy sektora transportu i bytowo-komunalnego. W wyniku stosowania rozwiązań techniczno-technologicznych i prawnych wpływ sektora przemysłu znacznie się zmniejszył. Jednakże mimo znacznej redukcji emisji w tym obszarze, standardy jakości powietrza nadal nie są dotrzymywane. Wyniki ocen rocznych wskazują, że za nieodpowiednią jakość powietrza w Polsce odpowiada w pierwszej kolejności zjawisko tzw. niskiej emisji, pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego oraz z transportu.” Zgodnie z powyższym, dla obszaru planu, głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest spalanie paliw stałych – węgla i drewna m.in. w paleniskach domowych. Co za tym idzie przekroczenie dopuszczalnych stężeń odznacza się wyraźną zmiennością sezonową – przekroczenia dotyczą głównie sezonu zimnego (grzewczego).

Dążąc do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza wynikających z emisji z obiektów zaliczanych do sektora komunalno – bytowego tj. lokalnych kotłowni i palenisk domowych, wyposażonych w niskie emitery i zlokalizowanych często w centralnych, gęsto zabudowanych obszarach miast, emisji z transportu drogowego oraz pyłu z zakładów przemysłowych przy uwzględnieniu warunków meteorologicznych takich jak niska temperatura, brak wiatru, występowanie inwersji termicznej Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (strefa wielkopolska), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.⁵⁷ Uchwała ta wprowadza ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko. Uchwała określa rodzaje podmiotów oraz instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Podmiotami tymi są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, eksploatujące instalacje (w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy Prawo ochrony środowiska), w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne, takich jak kocioł, kominek lub piec. Uchwała wprowadza zakaz stosowania następujących paliw:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;
- 5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Uchwałą nr 400/XLVI/2017 z dnia 14 grudnia 2017 r. Rada Gminy Czerwonak przyjęła Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Czerwonak wraz z suplementem – Elementy zrównoważonej mobilności miejskiej. Z dokumentu wynika, że największa emisja gazów cieplarnianych pochodzi z transportu

⁵⁷ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 8807

drogowego, budynków mieszkalnych i przemysłu. Do 2020 w ramach działań oraz zadań naprawczych przewidziano między innymi:

- instalowanie odnawialnych źródeł energii; w tym modułów fotowoltaicznych;
- budowę, wymianę i modernizację oświetlenia ulicznego, wymianę opraw rtęciowych, sodowych na LED-owe;
- odzyskiwanie ciepła z wód odprowadzanych z pływalni do kanalizacji;
- termomodernizacja i modernizacja budynków;
- wymianę systemów ogrzewania w budynkach gminnych;
- modernizację taboru komunikacyjnego oraz rewitalizację dworców kolejowych i terenów przyległych, remont przystanków oraz zakup autobusów niskoemisyjnych
- budowę i modernizację dróg na terenie gminy;
- rozwój systemu ścieżek rowerowych oraz spacerowych.

6. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza teren opracowania leży w regionie śląsko-wielkopolskim, reprezentującym obszar słabych wpływów oceanicznych. W 2019 r. dominowały wiatry zachodnie i południowo – zachodnie, najczęściej o prędkości $5 - 10 \text{ ms}^{-1}$.⁵⁸

Tabela 3: Temperatura, opady oraz uśłonecznienie w 2019 r.

TEMPERATURA					
Sezon	Najniższa temperatura	Najwyższa temperatura	Średnia temperatura	Średnia temperatura – wielolecie 1971-2000	Średnia temperatura – wielolecie 1981-2010
Zima	-8° - -7°C	11° -12°C.	1° -2° C	0° - -1°C	0° - -1°
Wiosna	1° - -2°C	23 -24°C	9° -10°C	>8°C	8° - 9°C
Lato	9° -10°C	> 34°C	>21°C	17° - 18°C	17° - 18°C
Jesień	0° - -1°C	22° -23°C	10° -11°C	8° - 9°C	8° -9°C
Rok	>31°	-4° -3°	10° - 11°	8° - 9°	8° - 9°
SUMA OPADÓW					
Sezon	Suma opadów			Wielolecie 1971-2000	Wielolecie 1981-2010
Zima	120 – 140 mm			75 - 100 mm	80 - 100 mm
Wiosna	100 – 120 mm			100 - 125 mm	100 - 120 mm
Lato	50-75 mm			175 – 200 mm	175 - 200 mm
Jesień	120-140mm			100 - 125 mm	100 - 120 mm
Rok	350 -450 mm			500 - 550mm	450 - 500 mm
USŁONECZNIE					
Sezon	Uśłonecznienie			Wielolecie 1971-2000	Wielolecie 1981-2010
Zima	140 – 160 h			130 - - 150 h	140 – 160 h
Wiosna	590 – 620 h			500 – 520 h	560 - 580 h
Lato	850 – 900 h			640 – 660 h	680 – 710 h
Jesień	320 – 340 h			280 – 290 h	290 – 300 h
Rok	2000 – 2100 h			1620 – 1640 h	1700 – 1750 h

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IMiGW - PIB

⁵⁸ Biuletyn monitoringu klimatu Polski, rok 2019, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy

Temperatura wahała się zatem w 2019 r. od -8 °C zimą do ponad 34°C latem. Największe odchylenie względem wielolecia wystąpiło latem. Suma średnich opadów rocznych w 2019 r. wyniosła 450-450 mm. Największe różnice wystąpiły latem, gdzie opad był trzykrotnie niższy niż w wieloleciu. Również pod względem usłonecznienia największe różnice wystąpiły latem. Na stacji meteorologicznej w Poznaniu zanotowano w lipcu 2019 r. maksymalną temperaturę 38°C oraz w czerwcu 2019 r. 16,7 h usłonecznienia w ciągu jednej doby⁵⁹. Z pomiarów wynika, że 2019 r. cechował się bardzo słonecznym, ciepłym latem o niewielkiej ilości opadów. W kontekście opracowania projektu planu miejscowego jest wprowadzenie zapisów umożliwiających retencję wód opadowych, a także utrzymanie i ochronę terenów zielonych i nieutwardzonych.

Jednym z głównych powodów zmian klimatycznych jest stan jakości powietrza. Mówi o tym „Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych”, której głównym celem jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Podobnie „Strategia zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej” za główny cel stawia ograniczenie zmian klimatycznych oraz wzrostu zużycia czystej energii oraz usprawnienie systemu transportowego i zagospodarowania przestrzennego. Ten sam cel pojawia się w „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)”⁶⁰. Tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplanie spowodowane jest przede wszystkim zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka.

Obszar opracowania projektu planu sąsiaduje z obszarem cieku wodnego przez ciąg niewielkich zbiorników wodnych oraz towarzyszących im terenów podmokłych. Ich usytuowanie w sąsiedztwie wpływa na warunki wilgotnościowe w otoczeniu, skłonności do mgieł, a także umożliwia przemieszczanie się mas powietrza. Ustalenia planu nie wkraczają swoimi ustaleniami w te obszary, a dotyczą obszaru położonego w sąsiedztwie, zainwestowanego, w otoczeniu zabytkowego parku wymagającego rewitalizacji.

7. Hałas

Kryteria poprawności klimatu akustycznego w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz dział V „Ochrona przed hałasem” ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Dla klas terenu wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje podano dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej (6:00–22:00) i L_{AeqN} w porze nocnej (22:00–6:00) oraz dopuszczalne wartości wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N dla poszczególnych rodzajów źródeł hałasu i określonych przedziałów czasu. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania.

W projekcie planu wyznaczono teren U/MW- teren zabudowy usługowej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Dla terenu takiego obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej:

1. Wskaźniki, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby
 - L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom 65 dB
 - L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom 56 dB
2. Wskaźniki, które mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem
 - L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku 68 dB
 - L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy 59 dB

⁵⁹ Biuletyn monitoringu klimatu Polski, rok 2019, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy

⁶⁰ Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P., poz. 260)

Obszar opracowania projektu planu położony jest przy drogach gminnych tj. ulicy Parkowej i ulicy Poprzecznej. Od południowej strony obszar opracowania projektu planu przylega do drogi powiatowej 2434P Owińska – Annowo – Mielno tj. ul. Kolejowej. Skrajny, zachodni wierzchołek, przy skrzyżowaniu ul. Kolejowej z ulicą Parkową, opracowania planu miejscowego znajduje się w odległości około 50 m od drogi wojewódzkiej nr 196 Poznań (węzeł Komorniki) – Murowana Goślina – Wągrowiec tj. ulicy Poznańskiej. Obszar opracowania położony jest około 300 m na zachód od linii kolejowej nr 356 Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna, funkcjonującej na odcinku wielkopolskim Poznań – Gołańcz. Obszar planu od źródeł hałasu oddzielają tereny istniejącej zabudowy oraz zwartej zieleni parkowej. Opracowany w 2015 r. generalny pomiar ruchu wskazał dla drogi wojewódzkiej nr 196 na odcinku Poznań – Murowana Goślina ruch średniodobowy 16 690 pojazdów⁶¹. W 2016 r. Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu przeprowadził pomiar hałasu na wybranych drogach w województwie. Na drodze 196 w gm. Czerwonak zlokalizowano 2 punkty pomiarowe:

- Czerwonak, ul. Gdyńska 17, w którym stwierdzono wartość zmierzoną: $L_{Aeq}D = 65,4$ dB, $L_{Aeq}N = 61,5$ dB oraz wartość obliczoną: $L_{Aeq}D = 67,4$ dB, $L_{Aeq}N = 61,6$ dB,
- Owińska przy ul. Poznańskiej 6 (punkt w odległości 330m od granicy opracowania planu miejscowego), w którym stwierdzono wartość zmierzoną: $L_{Aeq}D = 67$ dB, $L_{Aeq}N = 62,6$ dB oraz wartość obliczoną: $L_{Aeq}D = 66,6$ dB, $L_{Aeq}N = 60,8$ dB.

Opracowany w 2015 r. generalny pomiar ruchu wskazał dla drogi powiatowej nr 2434P ruch średniodobowy 453 pojazdów⁶².

W 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wykonał badania hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego. Żaden z 21 punktów pomiarowych nie był zlokalizowany na terenie Gminy Czerwonak ani też w ciągu ww. drogi wojewódzkiej nr 196 i powiatowej nr 2434P.

8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne to pole elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300GHz. Z uwagi na sposób oddziaływania promieniowania na materię widmo promieniowania elektromagnetycznego można podzielić na promieniowanie jonizujące i niejonizujące. Wokół linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia pojawiają się promieniowanie niejonizujące. Nadmierne dawki takiego promieniowania działają szkodliwie na człowieka i inne organizmy żywe. Pole elektromagnetyczne wpływa niekorzystnie na warunki bytowania człowieka oraz na przebieg procesów życiowych. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narząd słuchu i wzroku. U roślin powoduje opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt zaburzenia neurologiczne, nieprawidłowości w funkcjonowaniu układu krążenia, zakłócenia wzrostu.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku⁶³, które uchyliło z dniem 1 stycznia 2020 r. dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania ich poziomów⁶⁴. Dopuszczalne poziomy pól elektroenergetycznych w środowisku zróżnicowano dla: terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Wartość dopuszczalna dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi 28-10000 V/m (w zależności od częstotliwości), natomiast dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową 1 kV/m. W 2018 r. w oparciu o nieobowiązujące ww. rozporządzenie Ministra Środowiska Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu przeprowadził badania pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na 45 punktach pomiarowych. Na terenie gminy Czerwonak nie został zlokalizowany żaden punkt pomiarowy, a najbliższy nr 13 położony był w Poznaniu przy ul. Słowiańskiej/ Zagrodowej, dotyczył stacji

⁶¹ Źródło danych: <https://wzdw.pl>

⁶² Źródło danych: www.zdp.poznan.pl

⁶³ Dz. U., poz. 2448

⁶⁴ Dz.U. Nr 192, poz. 1883

bazowej telefonii komórkowej i był położony w odległości nie mniejszej niż 300 m od rzutu instalacji radiokomunikacyjnych na powierzchnię terenu. W żadnym z punktów badawczych nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz). W ramach monitoringu przeprowadzono także kontrolę 2 stacji bazowych telefonii komórkowej (instalacje radiokomunikacyjne) oraz 132 kontrole dokumentacyjne w zakresie instalacji emitujących pola elektromagnetyczne. Tutaj także nie stwierdzono przekroczeń. Również wśród 2066 złożonych sprawozdań z pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2018, a przekazanych przez prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne nie odnotowano przekroczeń.⁶⁵

9. Odpady i gospodarka wodno - ściekowa

Gmina Czerwonak przynależy do Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”. Stąd też w zakresie działania Związku obowiązują dla terenu gminy Czerwonak uchwały tj.

-uchwała nr XXXV/208/2017 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcie regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”⁶⁶, zmieniona uchwałą XLV/239/2019 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 30 maja 2019 r.⁶⁷ uchylona uchwałą nr LVII/283/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r. (wchodzi w życie częściowo dnia 1 lipca 2020 r. i częściowo 1 września 2020 r.)⁶⁸ oraz

-uchwała nr XXV/209/2017 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,⁶⁹ zmieniona uchwałą nr XLV/240/2019 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 30 maja 2019 r.⁷⁰ uchylona uchwałą nr LVII/284/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r. (wchodzi w życie dnia 1 września 2020 r.).

W zakresie nieobjętym działaniem Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” dla terenu gminy Czerwonak obowiązuje uchwała nr 272/XXXIII/2013 Rady Gminy Czerwonak z dnia 18 kwietnia 2013r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czerwonak,⁷¹ zmieniona uchwałą nr 506/LV/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 20 września 2018 r.⁷²

Na terenie wsi Owińska funkcjonuje ujęcie oraz SUW Owińska na które składają się 2 studnie na działkach o nr ewid. 318/2 i 318/3 obręb Owińska. Przedmiotowe ujęcia zlokalizowane są w odległości 500-600 m na północ od obszaru opracowania projektu planu miejscowego. Maksymalna ilość poboru wody każdej ze studni wynosi $Q_r = 100\,000,00\text{ m}^3/\text{r}$, a zasoby eksploatacyjne wynoszą $Q=30,0\text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=25\text{ m}$. Przedmiotowe ujęcia ustanowione zostały na podstawie decyzji Starosty Poznańskiego, a zatem posiadają one tylko obszar ochrony bezpośredniej ograniczający się do granic nieruchomości.⁷³

⁶⁵ www.poznan.wios.gov.pl : Sprawozdanie z monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie wielkopolskim. Raport za rok 2018

⁶⁶ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r., poz. 141

⁶⁷ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5754

⁶⁸ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5403

⁶⁹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r., poz. 142

⁷⁰ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5755

⁷¹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 3505

⁷² Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 7384

⁷³ Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągowe w Czerwonaku Sp. z o.o. www.gpwczerwonak.pl; dostęp 17.01.2020

Obszar opracowania projektu planu przylega do ulicy Kolejowej, Parkowej i Poprzecznej w której przebiega infrastruktura wodociągowa, kanalizacji sanitarnej, deszczowej, elektroenergetyczna, telekomunikacyjna i gazowa. Na terenie opracowania projektu planu również zlokalizowana jest infrastruktura techniczna podziemna i nadziemna, w tym 2 nieczynne ujęcia wody.

Gospodarka odpadami na terenie Gminy Czerwonak i sposób jej realizacji wynika z aktów prawnych Związku Międzygminnego, do którego Gmina Czerwonak należy. Jednocześnie fakt znajdowania się w sąsiedztwie obszaru opracowania projektu planu miejscowego infrastruktury technicznej, w tym wodociągowej i kanalizacyjnej oraz podłączenia do tej infrastruktury budynków już istniejących na obszarze opracowania projektu planu miejscowego nie jest równoznaczny z możliwością podłączenia do tej infrastruktury nowych obiektów. Zależy to między innymi od przepustowości danej sieci, okresu jej wykonania oraz innych parametrów. Tym samym może się zdarzyć sytuacja, w której podłączenie nowych obiektów do istniejącej infrastruktury technicznej wiązać się będzie z przebudową lub rozbudową danej infrastruktury technicznej. Powyższą kwestię reguluje szczegółowo rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁷⁴. Dodatkowo projekt planu miejscowego uzupełniono o zapisy dotyczące gromadzenia i zagospodarowania opadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi, a także kwestie wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną tj. wodociągową i kanalizacyjną. Odnosząc się do 2 nieczynnych ujęć wody należy stwierdzić, że są to obiekty istniejące, ale obecnie nie wykorzystywane. Ich przydatność dla celów przyszłego poboru wody możliwa będzie po dokładnej inwentaryzacji ich stanu oraz uzyskaniu wymaganych pozwoleń. W przypadku braku takiej możliwości konieczne będzie ich zabezpieczenie.

10. Roślinność i zwierzęta

Według Mapy potencjalnej roślinności naturalnej i regionalizacji geobotanicznej Polski Jana Marka Matuszkiewicza⁷⁵ obszar opracowania położony jest w Prowincji Morza Bałtyckiego, Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Brandenbursko – Wielkopolskim, Krainie Notecko – Lubuskiej, Okręgu Poznańskim, Jednostce Zieloneckiej.

Na terenie obszaru opracowania projektu planu miejscowego znajdują się pozostałości parku szpitalnego, podporządkowanego osiom kompozycyjnym całego założenia. W parku sadzono lipy, kasztanowce oraz platany. Na terenie parku znajdują się 3 pomniki przyrody – platany klonolistne (*Platanus xacerifolia*)⁷⁶, ustanowione orzeczeniem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 12 lutego 1957 r. (Dz. Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej nr 7, poz. 22). Ponadto występują klony, sosny, świerki, wierzby, brzozy, leszczyny, robinie akacjowe, modrzewie oraz żywotniki. Pierwotnemu założeniu parkowemu towarzyszył ogród warzywny oraz kwiatowy - rabaty. Obecnie dominuje roślinność segetalna reprezentowana przez pospolite gatunki traw, bylica pospolita, komosa biała, rdest, wyka, bluszcz pospolity.

Podczas wizji w terenie na działce objętej planem nie stwierdzono występowania zwierząt. Jednak biorąc pod uwagę charakter terenu należy się tam spodziewać występowania ptaków, drobnych gryzoni i drobnych ssaków, owadów i mięczaków, charakterystycznych dla ogrodzonych obszarów parkowych. Należy zwrócić uwagę, że część pomieszczeń nieużytkowanych obecnie budynków, zwłaszcza piwnicznych, a także strychowych jest niedostępna. Stanowią one miejsce przebywania niektórych zwierząt np. sów czy nietoperzy, jednakże dotychczas nie stwierdzono ich obecności.

⁷⁴ Dz.U. z 2019 r., poz. 1065 z późn. zm.

⁷⁵ <https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>

⁷⁶ Formularz danych dla pomnika przyrody, nr PL.ZIPOP.1393.PP.3021042.2308, GDOŚ

III. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTALONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓŁNOTOWYM I KRAJOWYM

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu zmiany planu, zaliczyć można:

- Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 r.,
- Dyrektywę Rady Europejskiej 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, zmienionej Dyrektywą Rady 97/11/WE i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE (zwanej dalej „dyrektywą 85/337”);
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (zwanej dalej „dyrektywą 2001/42/WE”).
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) – nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej UE (2000/60/WE), zwaną Ramową Dyrektywą Wodną (RDW);
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (2007/60/WE), określającą ramy dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- Dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa), zobowiązującą Państwa Członkowskie do ochrony wskazanych (ważnych w skali europejskiej) gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, jak również powołania obszarów ich ochrony – cel szczególnie istotny w kontekście położenia obszaru w sąsiedztwie obszarów objętych formami ochrony przyrody.

W wymienionych dokumentach priorytetowe działania związane są m. in. z: oceną wpływu przedsięwzięć na środowisko, przeciwdziałaniem zmianom klimatu, ochroną bioróżnorodności, ograniczeniem wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludzi oraz lepszym wykorzystaniem zasobów naturalnych. Ww. dokumenty znalazły swoje odzwierciedlenie (implementację) w dokumentach i przepisach prawa obowiązujących na terytorium kraju, a w szczególności ustawach i aktach wykonawczych do ustaw. Na uwagę należy także mieć wielkość obszaru objętego planem miejscowym i rodzaj wyznaczonych w nim funkcji i tym samym fakt, że plan miejscowy jako akt prawa miejscowego musi uwzględniać w swoich zapisach akty prawa powszechnie obowiązujące.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030), przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. zastąpiła „Strategię Rozwoju Kraju 2020”. Przedmiotowy dokument jako cel główny wskazuje tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Cel główny realizuje się poprzez III cele szczegółowe:

Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;

Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;

Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Środowisko jest obszarem wpływającym na osiągnięcie celów Strategii ponieważ:

-jest kapitałem naturalnym stanowiącym potencjał konkretnej przestrzeni;

-jego zasoby (potencjał energetyczny, zasoby wody, powietrze atmosferyczne, warunki klimatyczne, zasoby przestrzeni i krajobrazu, różnorodność biologiczna, gleba, zasoby geologiczne, użytki pozaekonomiczne środowiska) generują korzyści określane jako usługi ekosystemowe;

-wpływa na możliwości inwestycyjne oraz zaspakajanie elementarnych potrzeb bytowych.

Elementem systemu zarządzania i zmniejszenia ryzyka negatywnych oddziaływań prowadzonych inwestycji jest trwałość ekosystemów i międzypokoleniową dostępność pozostałych zasobów naturalnych, realizowana poprzez system ocen oddziaływania na środowisko.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania wspomnieć można przede wszystkim o celach wskazujących na konieczność zapewnienia ładu przestrzennego, ochrony powietrza i wód, a także rewitalizacji obszarów cennych kulturowo.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020).

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2013 r. wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na zmiany klimatu i lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych oraz działania edukacyjne.

Z punktu widzenia opracowanego projektu planu miejscowego szczególne znaczenie mają kwestie zabezpieczeń przed zjawiskami ekstremalnymi, w szczególności opadami, jakości wód i rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Dokumentem strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte Ramowej Dyrektywy Wodnej na obszar dorzecza Odry jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.. Plan ten jest podstawowym narzędziem planistycznym, do podejmowania decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych.

W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP na obszarze planu.

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020⁷⁷ wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016 – 2022 wraz z planem inwestycyjnym⁷⁸

W Programie ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 w oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego zdefiniowano zagrożenia i problemy, a także oczekiwane zmiany w ochronie środowiska oraz zaproponowano cele i kierunki interwencji Programu w ramach poszczególnych obszarach interwencji.

⁷⁷ Uchwała nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r.

⁷⁸ Uchwała nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. i nr XXXI/811/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. (Dz.Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4263)

⁷⁸ Dz.U., poz. 1967

- 1) ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM10, pyłu PM2,5; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu; osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu; ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- 2) zagrożenie hałasem – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
- 3) pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości;
- 4) gospodarowanie wodami – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa; ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
- 5) gospodarka wodno-ściekowa, - cele: poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
- 6) zasoby geologiczne – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- 7) gleby – cele: dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
- 8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko;
- 9) zasoby przyrodnicze – cel: zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej;
- 10) zagrożenie poważnymi awariami – cel: utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii. Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska;
- 11) edukacja – cel: świadome ekologicznie społeczeństwo;
- 12) monitoring środowiska – cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Natomiast w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym” w gospodarce odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji) za główne cele uznano m.in. zmniejszenie ilości odpadów, zwiększenie odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska, gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o regionalne zakłady zagospodarowania odpadów, zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych oraz wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów komunalnych.

W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest utrzymanie dobrego stanu wód, wyposażenie obszaru w infrastrukturę wodno-ściekową i właściwa gospodarka odpadami.

Ww. dokumenty szczebla międzynarodowego, krajowego i regionalnego zostały zaimplementowane i odniesione do terytorium Gminy Czerwonak w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak oraz dalej w ustaleniach planu miejscowego odpowiednio do zakresu merytorycznego oraz zasięgu przestrzennego planu. Porównanie ustaleń planu miejscowego z wytycznymi Programu ochrony środowiska Gminy stanowi zatem syntezę celów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia opracowanego dokumentu wraz z opisem sposobu ich uwzględnienia w planie miejscowym.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024

W dokumencie określono cele długookresowe, wskazano kierunki interwencji i zadania. Plan miejscowy wyznacza tereny zabudowy usługowej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (U/MW) oraz teren drogi publicznej klasy zbiorczej (KD-Z). Jest to obszar zainwestowany, wymagający jednocześnie ochrony i odnowy. Stąd też nie wszystkie aspekty wyznaczone w aktualizacji Programu

Ochrony Środowiska dla gminy Czerwonak znalazły odzwierciedlenie w projekcie planu. Wybrane przedstawione zostały w tabeli.

Tabela 4: Ustalenia projektu planu miejscowego w kontekście wytycznych Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwonak

Cele ochrony środowiska	Kierunki interwencji i wybrane zadania	Ustalenia planu miejscowego
Poprawa jakości powietrza na terenie gminy	Zmniejszenie emisji pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych, w tym termomodernizacja budynków oraz wymiana systemów ogrzewania.	-stosowanie ograniczeń i zakazów w eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zgodnie z właściwą uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego;
	Udział OZE w poprawie efektywności energetycznej na terenie gminy	-dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym w szczególności wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej; -zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjną, elektroenergetyczną, telekomunikacyjną, gazową - -powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych; -lokalizację nowych odcinków sieci jako kablowych, podziemnych
Poprawa środowiska akustycznego gminy	Kontrola jakości klimatu akustycznego gminy	-dopuszczenie poziomów hałasu w środowisku na terenach U/MW – jak dla terenów mieszkaniowo - usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi; -zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego; -zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m ² , zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw;
	Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego, w tym poprzez ekrany akustyczne i wprowadzenie zadrzewień	-zachowanie fragmentów istniejącego ogrodzenia z dopuszczeniem odtworzenia historycznego ogrodzenia pełnego z cegły w kolorze czerwonym; -rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych; -zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego; -zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m ² , zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw;

Cele ochrony środowiska	Kierunki interwencji i wybrane zadania	Ustalenia planu miejscowego
Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego	Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego i zapobieganie powstawaniu nowych w tym wprowadzanie do miejscowych planów zapisów w zakresie możliwości lokalizacji instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne, prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego, zachowanie stref bezpieczeństwa przy lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	-lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej jako kablowych, podziemnych;
Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	Ograniczenie ryzyka suszy, w tym ochrona przed wodami powodziowymi, monitoring jakości wód, plan przeciwdziałania skutkom suszy, ochrona przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych	-ustalenie powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej; -rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych; -zaopatrzenie w wodę do celów bytowo – gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej; -odprowadzanie ścieków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem lokalizacji przepompowni ścieków; -odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych poprzez przygotowanie programu ograniczającego odpływ azotu ze źródeł rolniczych, prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków i ich kontroli, weryfikacji pozwoleń wodnoprawnych	-ustalenie powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej; -dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej; -zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi; -zaopatrzenie w wodę do celów bytowo – gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej; -odprowadzanie ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem lokalizacji przepompowni ścieków; -odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi; -gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi.-powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych; -zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego; -zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m ² , zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw;

Cele ochrony środowiska	Kierunki interwencji i wybrane zadania	Ustalenia planu miejscowego
Racjonalna gospodarka ściekowa	Stworzenie kompleksowego systemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy, w tym rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ochrona gleb przed degradacją i rekultywacja terenów zdegradowanych, likwidacja szczelnych zbiorników bezodpływowych, promowanie zachowań dotyczących oszczędnego wykorzystania wody	<ul style="list-style-type: none"> -dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym w szczególności w sieci: wodociągowej, kanalizacyjną, elektroenergetyczną, telekomunikacyjną, gazową, -powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych; -zaopatrzenie w wodę do celów bytowo – gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej; -odprowadzenia ścieków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem lokalizacji przepompowni ścieków; -odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
Ochrona gleb i zapewnienie właściwego użytkowania powierzchni ziemi	Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi, w tym inwentaryzacji obszarów zdegradowanych i wymagających rekultywacji	<ul style="list-style-type: none"> -powierzchnię zabudowy działki 25%; -ustalenie minimalnej powierzchni działki budowlanej – 28 000 m²; -gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi. -dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjną, elektroenergetyczną, gazową, telekomunikacyjną; -lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej jako kablowych, podziemnych; -powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych; -gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi; -odprowadzenie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi; -rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych; -zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego; -zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw; -ograniczenie ilości miejsc postojowych realizowanych na powierzchni terenu dla nowych i rekonstruowanych budynków do 20%

Cele ochrony środowiska	Kierunki interwencji i wybrane zadania	Ustalenia planu miejscowego
Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie gminy	Zachowanie systemów cennych przyrodniczo poprzez zapisy w planach miejscowych, promocję, utrzymanie gminnych terenów rekreacyjnych oraz zieleni urządzonej,	-ustalenie ogrodzeń ażurowych -lokalizację nowego ogrodzenia wzdłuż linii rozgraniczającej o wysokości do 2 m z zachowaniem 60% powierzchni ażurowych, a dla pozostałych ogrodzeń do 1,6 m z zachowaniem 60% powierzchni ażurowej; -ustalenie powierzchni biologicznie czynnej – 50% powierzchni działki budowlanej; -zakaz lokalizacji obiektów budowlanych wykonanych z prefabrykowanych przęseł betonowych; -ochronę pomników przyrody zlokalizowanych na terenie; -rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych; -zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego; -zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m ² , zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw;

Źródło: Opracowanie własne

W związku z przyjętymi założeniami i rozwiązaniami zapisanymi w ustaleniach planu, przy uwzględnieniu położenia obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie przewiduje się również wystąpienia problemów ochrony środowiska na obszarach chronionych.

IV. OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA

Oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego potencjalnie może być związane z wpływem ich realizacji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Oddziaływania te mogą mieć charakter:

- bezpośredni – mogą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- pośredni lub wtórny – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jaka jest przyczyna powstania),
- skumulowany – mogą one przejawiać się jako suma skutków realizacji różnych rodzajów inwestycji rozpatrywanych łącznie, także sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć,
- krótkoterminowe i chwilowe – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- średnioterminowe – wiążą się one zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- długoterminowe i stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Należy również zaznaczyć, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stanowi docelowego obrazu zagospodarowania terenu. Traktowanie analizowanego dokumentu

wyłącznie jako zbioru zasad i wytycznych, a nie docelowego obrazu jego zagospodarowania, znacznie ogranicza możliwości wymiarowania prognozowanych zjawisk. Możliwe są do przewidzenia tylko kierunki zjawisk, które potencjalnie będą zachodziły w środowisku w wyniku realizacji projektu planu.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego na najważniejsze elementy środowiska.

1. Różnorodność biologiczna

Jednym z podstawowych celów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody jest zachowanie bioróżnorodności oraz obszarów cennych przyrodniczo – fragmentów naturalnej zieleni o wysokim zróżnicowaniu biologicznym. W przypadku niniejszego planu mamy do czynienia z obszarem który został przekształcony przez człowieka – w XIX w. zlokalizowano na tym obszarze nowoczesny, jak na ówczesne czasy, szpital psychiatryczny wraz towarzyszącym mu parkiem. Powstało zatem założenie szpitalne otoczone zielenią o wysokich walorach architektonicznych oraz przyrodniczych. Zarówno zabudowa jak i zieleń nie zachowała się do dzisiejszych czasów w stanie pierwotnym. Celem opracowania przedmiotowego planu miejscowego jest zachowanie, przywrócenie, a zatem zapobieganie dalszej dekapitalizacji, do użyteczności zarówno budynków i budowli jak i otaczającego ich parku. Zarówno poszczególne budynki, park oraz założenie objęte są ochroną konserwatorską.

W obrębie obszaru opracowania zachowaniu bioróżnorodności służą następujące ustalenia planu:

- uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów położenia obszaru objętego planem w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka;
- ochronę pomników przyrody na terenie **U/MW**, określonych na rysunku planu;
- zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działek budowlanych;
- , w szczególności poprzez ustalenia części ażurowej umożliwiającej pewną formę migracji organizmów i mogącej jednocześnie stanowić pewną formę ochrony – bariery, przed większymi drapieżnikami; rewaloryzację założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych oraz przebiegu ciągów spacerowych i komunikacyjnych;
- ograniczenie ilości miejsc postojowych realizowanych na powierzchni terenu dla nowych i rekonstruowanych budynków do 20%.

2. Ludzie

Ustalane w planie przeznaczenie terenów i sposób ich wzajemnego rozmieszczenia nie będzie negatywnie oddziaływał na ludzi. Co więcej ustalenia planu miejscowego mają służyć odnowie tego obszaru tj. zarówno zabudowy, jak i parku, i przywróceniu ich wartości kulturowych. Nie przewiduje się zagospodarowania, które mogłoby negatywnie oddziaływać na ludzi. Plan dopuszcza realizację zabudowy mieszkaniowej, która zabezpieczy potrzeby mieszkaniowe ludności gminy Czerwonak. Dodatkowo, ze względu na charakter tego terenu, dopuszcza realizację określonych funkcji usługowych.

Dla terenu ustalono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych. Tereny te usytuowane są zasadniczo poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu od dróg gminnych i ponadlokalnych. Nieznaczne oddziaływanie hałasu drogi wojewódzkiej nr 196 stwierdzono w zachodniej części planu (patrz rozdz. 7. Klimat i środowisko akustyczne).

Na terenie objętym planem nie przewiduje się również przebiegu linii elektroenergetycznych wysokich napięć jak i infrastruktury telekomunikacyjnej, które mogłyby stanowić źródło ponadnormatywnego oddziaływania pola elektroenergetycznego.

Potencjalnie niekorzystne oddziaływanie na ludzi wywoływać może zanieczyszczenie powietrza na terenach miejskich, których źródłem może być ruch drogowy oraz wytwarzanie ciepła do celów grzewczych, szczególnie w okresie grzewczym. Poprawę jakości powietrza mają gwarantować zapisy właściwej uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego szczególnie w przypadku nowych instalacji, wzrost świadomości i postaw ekologicznych mieszkańców oraz realizacja założeń planów

niskoemisyjnych dotyczących również transportu zbiorowego, czy wprowadzania OZE. W przypadku niniejszego planu nie przewiduje się, by te oddziaływania przekroczyły standardy jakości środowiska określone w przepisach obowiązujących.

W celu wyeliminowania ewentualnych zagrożeń (głównie w trakcie przebudowy lub modernizacji istniejącej zabudowy) należy między innymi:

- unikać długotrwałego wyłączania z ruchu odcinków dróg stanowiących dojazd do realizowanych inwestycji,
- zabezpieczyć na placach budowy miejsca dla sprzętu gaśniczego,
- wykonywać urządzenia elektryczne w sposób minimalizujący niebezpieczeństwo wystąpienia awarii, porażeń prądem,
- wykonać zgodne z prawem zabezpieczenie realizowanych inwestycji przed dostępem osób trzecich.

Obszar planu jest położony poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią ($Q=10\%$ i $Q=1\%$) oraz poza obszarem na którym prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$) i poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego. Obszar planu położony jest także poza obszarami podtopień tj. położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.

3. Fauna i flora oraz obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Dominującą zielenią na obszarze opracowania projektu planu są pozostałości założenia parkowego tj. lipy, kasztanowce i platany. W części obszaru, zamieszkanego i przekształconego pod zabudowę mieszkalną funkcjonuje zieleń ogrodów przydomowych. Dla terenu U/MW wyznaczono 50% powierzchni biologicznie czynnej. Dotychczasowa zieleń ma podlegać utrzymaniu i rewaloryzacji ze względu na samą roślinność jak i jej układ – kwatery ogrodowe wraz z przebiegiem ciągów spacerowych i komunikacyjnych. Ze względu na ochronę konserwatorską istotne jest takie prowadzenie prac budowlanych, aby nie doprowadzić do uszkodzenia istniejącego drzewostanu tj. zarówno korony jak i bryły korzeniowej. Prowadzenie prac budowlanych może spowodować wypłoszenie zwierząt i gryzoni mieszkających na tym obszarze. Występujące na omawianym terenie zwierzęta i ptaki przyzwyczały się do życia w sąsiedztwie miasta, ze względu na istnienie zabudowy i dróg w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru planu.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, około 500 m na zachód od Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka oraz około 400 m na wschód od specjalnego obszaru ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001) oraz obszaru chronionego krajobrazu Biedrusko. Na tym terenie zlokalizowane są również pomniki ochrony przyrody. Na terenie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka usytuowane jest pięć enklaw obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Puszczy Zielonki PLH300058. Najbliżej położonym obszarem tj. ponad 2 km na południowy – wschód od obszaru opracowania projektu planu miejscowego jest Rejon Dziewiczej Góry z dobrze zachowanymi grądami, kwaśnymi dąbrowami oraz łąkami użytkowanymi ekstensywnie i łąkami trzęślicowymi o powierzchni 265 ha oraz położony około 4 km na północny – wschód obszar eutroficznego jeziora Bolechowo wraz z lasami dębowo – grabowymi i kwaśnymi dąbrowami o powierzchni 156 ha.⁷⁹

Dla Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka Wojewoda Wielkopolski rozporządzeniem nr 4/05 z dnia 4 kwietnia 2005 r.⁸⁰ ustanowił plan ochrony. W ramach działań ochronnych teren opracowania planu zakwalifikowany został do strefy funkcjonalno – przestrzennej F – strefy ochrony krajobrazu kulturowego związanego z rolnictwem (F1, F2). Dla tych jednostek przewidziano następujące działania dotyczące obszaru opracowania projektu planu:

- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w istniejącej zabudowie;
- zachowanie walorów kulturowych na terenie jednostki osadniczej Owińska;

⁷⁹ Natura 2000 Standardowy Formularz Danych

⁸⁰ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 1527

- koordynacja działań w zakresie rozwoju usług turystycznych;
- stosowanie do ogrzewania budynków paliw ekologiczne;
- zachowanie odległości od linii lasu;
- wyznaczenie zasad podziału nieruchomości min 1500 m²;
- wyznaczenie parkingów na obrzeżach parku;
- opracowywanie całościowych opracowań planistycznych;
- nie zmienianie w sposób trwały konfiguracji terenu;
- wskazanie zasad harmonizowania przestrzeni współczesnych i historycznych wartości kulturowych w oparciu o studium krajobrazu;
- dążenie do utrzymania istniejącego charakteru zabudowy;
- powiązanie nowej zabudowy z istniejącą zabudową wsi i jej układem przestrzennym;
- nielokalizowanie obiektów zakłócających harmonię krajobrazu np. masztów, elektrowni wiatrowych itp..

Według standardowego formularza danych największym zagrożeniem dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Puszczy Zielonki jest wyschnięcie, lokalizacja ścieżek, szlaków pieszych i rowerowych; wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, wędkarstwo, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i rekreacyjnych, inne typy zabudowy, czyli antropopresja rekreacyjno – wypoczynkowa.

Ustalenia projektu planu miejscowego nie generują żadnych nowych zagrożeń ani dla Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, ani dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Puszczy Zielonki Rejon Dziewiczej Góry. Obszar opracowania projektu planu znajduje się w otulinie i tym samym mają do niego zastosowania działania ochronne. Obszar opracowania planu nie sąsiaduje bezpośrednio z obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Puszczy Zielonki. Jest to obszar niewielki o dużym udziale zieleni wysokiej, dodatkowo otoczony istniejącą zabudową.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001)⁸¹ obejmuje teren poligonu Biedrusko (z wyłączeniem miejscowości). Ze względu na długotrwałą izolację od niektórych form działalności ludzkiej, przyroda na tym obszarze cechuje się unikatowością i nagromadzeniem stanowisk roślinnych chronionych i zagrożonych w skali regionu i kraju decydującą o ogromnej bioróżnorodności tego terenu. Obecnie największym zagrożeniem dla bioróżnorodności tego obszaru są nierodzące gatunki zaborcze, a największym oddziaływaniem pozytywnym jest to, że funkcjonuje tam poligon wojskowy.⁸²

Tabela 5: Ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na cele ochrony obszaru Natura 2000 w zakresie ochrony integralności obszaru Natura 2000 dokonywana jest szeroko. Dotyczy ona kompletu cech, czynników i procesów związanych z danym obszarem, które mogą mieć wpływ na cele jego ochrony

..

Aspekt oceny	Ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego	Wyjaśnienie oceny
Powierzchnia obszaru	0	-zmiana planu nie wpływa na zmianę powierzchni obszaru, -obszar opracowania planu jest już zainwestowany, a wymaga odnowy i stanowi niewielką enklawę, kontynuując istniejącą strukturę przestrzenną;

⁸¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001) (Dz. U., poz. 889)

⁸² Natura 2000, Standardowy Formularz Danych

Aspekt oceny	Ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego	Wyjaśnienie oceny
Obecność istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych (zarówno chronionych, jak i mających dla tych chronionych znaczenie) oraz stan ich zachowania i ochrony	0	- ustalenia projektu planu nie wpływają negatywnie na stan siedlisk,
obecność i dostępność istotnych elementów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, np. żerowisk, schronień, tras wędrówek	0	-w granicach opracowywanej projektu planu nie występują istotne elementy siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, np. żerowisk, schronień, tras wędrówek
warunki ekologiczne, w tym parametry fizyczne i chemiczne (np. stosunki wodne)	0	-ustalenia projektu planu nie wpływają na pogorszenie warunków ekologicznych, w tym parametrów fizycznych i chemicznych (np. stosunki wodne) pod warunkiem zastosowania właściwych rozwiązań technicznych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami
wszelkie funkcjonalne połączenia i związki istniejące na danym obszarze i ich dynamika	0	-ustalenia projektu planu nie wpływają na pogorszenie funkcjonalnych połączeń i związków istniejących na danym obszarze i ich dynamiki.
wszelkie procesy zachodzące lub przewidywane na tym obszarze	0	-obszar opracowania planu pierwotnie był zabudowy w większym zakresie niż jest to obecnie – opracowanie planu służyć ma nie tylko odnowie istniejących budynków, ewentualnie odbudowie starych i budowie nowych przy uwzględnieniu walorów kulturowych obszaru, w tym otaczającego założenia parkowego.
stopień jednolitości (braku fragmentacji) siedlisk	0	-w projekcie planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących bariery ekologiczne, które mogłyby doprowadzić do uszkodzenia lub dzielenia siedlisk przyrodniczych
obecność i natężenie czynników i oddziaływań szkodliwych (np. powodujących niepokojenie zwierząt), z uwzględnieniem podatności celów ochrony na te zagrożenia	0	-na terenach zabudowanych nastąpi niewielki wzrost ilości mieszkańców i użytkowników terenu, którzy stanowią potencjalne źródło presji rekreacyjnej w stosunku do stanu obecnego: planowana zabudowa znajduje się w ramach istniejących struktur przestrzennych, a antropopresja, szczególnie rekreacyjno – wypoczynkowa powiązana jest z

Aspekt oceny	Ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego	Wyjaśnienie oceny
		mieszkańcami innych gmin, w tym Poznania

Źródło: Opracowanie własne,

Wyjaśnienie:

„0” – brak wpływu, „1” – oddziaływanie pozytywne, „-1” - oddziaływanie negatywne

Projekt planu nie powoduje również:

- opóźnień lub przerwania procesu osiągnięcia celów ochrony obszaru,
- zaburzenia równowagi, rozmieszczenia i zagęszczenia kluczowych gatunków, które są wskaźnikami właściwego stanu ochrony obszaru,
- zaburzenia działania czynników sprzyjających utrzymaniu właściwego stanu ochrony obszaru,
- zmian w decydujących aspektach (np. równowaga biogenów), determinujących funkcjonowanie obszaru jako siedlisko lub ekosystem,
- zmiany dynamiki stosunków (np. pomiędzy glebą a wodą albo pomiędzy roślinami a zwierzętami), które definiują strukturę i/lub funkcję obszaru,
- zakłóceń przewidywanych lub spodziewanych naturalnych zmian w obrębie obszaru (takie jak: dynamika wód lub skład chemiczny),
- redukcji obszaru występowania kluczowych siedlisk i liczebności populacji kluczowych gatunków,
- naruszenia równowagi pomiędzy kluczowymi gatunkami,
- zmniejszenia różnorodności obszaru,
- utraty lub redukcji kluczowych cech (np. pokrycie terenu roślinnością drzewiastą, ekspozycji na pływy, coroczny zalew itd.).

Na terenie U/MW w planie znajdują się 3 pomniki przyrody – platany klonolistne (*Platanus xacerifolia*)⁸³, ustanowione orzeczeniem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 12 lutego 1957 r. (Dz. Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej nr 7, poz. 22). Ze względu na fakt, iż stanowią element zabytkowego założenia parkowego podlegają ochronie nie tylko ze względów przyrodniczych, ale także konserwatorskich.

W planie przewiduje się:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego oraz obiektów usługowych w zakresie tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni użytkowej większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich albo części samochodowych, transportu ciężarowego lub wymagających obsługi transportem ciężarowym, garaży na pojazdy ciężarowe, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu i innego sprzętu, stacji paliw;
 - rewaloryzację założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych oraz przebiegu ciągów spacerowych i komunikacyjnych;
 - powierzchnię terenu biologicznie czynną – nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej.
- Ustalenia projektu planu nie wpłyną zatem na integralność obszarów chronionych. Zapisy projektu planu nie wprowadzają ustaleń, które mogłyby osobno lub w połączeniu z innymi działaniami mieć negatywny wpływ na integralność obszarów chronionych, gdyż nowe funkcje wprowadzane są fragmentarycznie, na niewielkim, zwartym obszarze. Nowe ustalenia dotyczące przeznaczenia i zagospodarowania terenów kontynuują dotychczasowe zagospodarowanie obszarów lub ich

⁸³ Formularz danych dla pomnika przyrody, nr PL.ZIPOP.1393.PP.3021042.2308, GDOŚ

bezpośredniego otoczenia. Realizacja zapisów projektu planu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na formy ochrony przyrody, faunę i florę.

4. Woda

Projekt planu przewiduje następujące ustalenia w zakresie ochrony wód:

- dopuszcza się roboty budowlane w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej;
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych;
- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo – gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej;
- -odprowadzenie ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem lokalizacji przepompowni ścieków;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego oraz zakaz lokalizacji obiektów usługowych w zakresie tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni użytkowej większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich albo części samochodowych, transportu ciężarowego lub wymagających obsługi transportem ciężarowym, garaży na pojazdy ciężarowe, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu i innego sprzętu, stacji paliw;
- rewaloryzację założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych oraz przebiegu ciągów spacerowych i komunikacyjnych;
- powierzchnię terenu biologicznie czynną – nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej.

W ulicach otaczających obszar objęty projektem planu zlokalizowana jest infrastruktura wodna oraz kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Również na obszarze opracowania projektu planu zlokalizowana jest infrastruktura. Projekt planu miejscowego zawiera zapisy umożliwiające prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno – ściekowej poprzez podłączenie się do istniejących sieci. Poprzez określenie rodzajów usług niemożliwych do realizacji na obszarze objętym planem miejscowym zapobiega zanieczyszczeniom powietrza, wody i gleby. Obszar opracowania projektu planu miejscowego jest zabudowany budynkami wymagającymi renowacji. Odnowa istniejących budynków jak i realizacja nowych wymagać będzie dokładnej inwentaryzacji stanu istniejącej infrastruktury technicznej oraz określenia możliwości jej dalszego wykorzystania. Dotyczy to także 2 nieczynnych ujęć wody, których wykorzystanie możliwe będzie po uzyskaniu wymaganych zezwoleń, a w przypadku ich braku odpowiedniego zabezpieczenia. Nie zmienia to faktu, że takie obiekty na terenie opracowania projektu planu miejscowego istnieją i obecnie nie są wykorzystywane.

W projekcie planu miejscowego dopuszczono realizację kondygnacji podziemnych, m.in. jako garaży. Przyjęte rozwiązanie jest wynikiem wskazań konserwatora zabytków, wynikającym z troski o zachowanie otaczającej zieleni parku i ograniczenie powierzchni zabudowanych. Dodatkowo w istniejących już budynkach występują kondygnacje podziemne. Stąd też wprowadzenie nowych funkcji do istniejących obiektów czy wybudowanie nowych budynków wymaga wpasowania się w istniejące ograniczenia. Część obiektów, które istniały pierwotnie już nie istnieje, ale pozostały po nich fundamenty. Biorąc pod uwagę skomplikowaną sytuację lokalizacja zarówno nowych budynków i nowych kondygnacji podziemnych powinna zostać poprzedzona szczegółowym rozpoznaniem terenu w drodze badań geologiczno – inżynierskich, oraz określeniu geotechnicznych warunków

posadowienia budynków. Aktualne mapy hydrograficzne (źródło: geoportal.poznański.e-mapa.net) wskazują dla obszaru planu poziom wód gruntowych 1-2m p.p.t. W takich okolicznościach lokalizacja kondygnacji podziemnych może wywołać krótkotrwałe oddziaływanie na środowisko wodne i będzie występować ewentualnie jedynie w trakcie realizacji obiektów

Obszar opracowania projektu planu miejscowego położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią ($Q=10\%$ i $Q=1\%$) oraz poza obszarem na którym prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$). Wyżej opisane ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Zapisy planu chronią wody przed zanieczyszczeniem. Realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na osiąganie celów środowiskowych dla JCW.

5. Powietrze

Podstawowymi emitarami zanieczyszczeń powietrza na obszarze objętym opracowaniem są indywidualne kotłownie na paliwo stałe, występujące w otoczeniu planu.

W planie ustalono:

- stosowanie ograniczeń i zakazów w eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zgodnie z właściwą uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego;
- rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych;
- powierzchnię terenu biologicznie czynną – nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw;
- dopuszcza się roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury technicznej i wyposażenie terenów zabudowy w infrastrukturę techniczną zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zapisy planu umożliwiają podłączenie się do istniejących sieci, w tym gazowych i elektroenergetycznych. Jednocześnie ustalenia planu zabraniają lokalizacji przedsięwzięć mogących wpłynąć na emisję spalin i zapylenia powietrza. Dodatkowo zapisy planu zakładają wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej oraz rewaloryzację zabytkowego parku, czyli utrzymanie istniejącego wartościowego drzewostanu i jego uzupełnienie. Zieleń, (szczególnie okazałe drzewa), wpływają na poprawę stanu powietrza, w procesie fotosyntezy pochłaniają dwutlenek węgla i produkują tlen, wpływają na poziom wilgotności powietrza, również poprzez zacienianie otoczenia

6. Powierzchnia ziemi i krajobraz

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r.⁸⁴, krajobraz jest ważnym elementem życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi,
- ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem,
- uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

⁸⁴ (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98)

Teren objęty opracowaniem nie został objęty prawną formą ochrony krajobrazu, taką jak park krajobrazowy czy obszar chronionego krajobrazu. Położony jest natomiast w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka.

Obszar planu nie został zaliczony do obszarów osuwania się mas ziemnych.

Projekt planu jest natomiast dotyczy obszaru objętego ochroną konserwatorską jako całość założenia, jak i poszczególne jego elementy. Z tych względów w celu ochrony powierzchni ziemi oraz walorów krajobrazowych zakłada:

- precyzyjne ustalenia planu dotyczące kształtowania zabudowy, w tym określenie nieprzekraczalnych linii zabudowy, ustalenia w zakresie gabarytów nowej zabudowy, wysokości i bryły budynków, ogrodzeń oraz możliwości realizacji reklam;
- powierzchnię zabudowy do 25% działki budowlanej;
- ochronę dziedzictwa kulturowego dotyczącą istniejących budynków i parku;
- rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych;
- zachowanie i rewaloryzację istniejącej zabudowy zabytkowej oraz lokalizację nowej zabudowy stanowiącej rekonstrukcję dawnego zespołu budynków, z zachowaniem symetrii zespołu zabudowy oraz uzupełniającą historyczne założenie, z zachowaniem ekspozycji zespołu.

Zapisy planu sprzyjają ochronie krajobrazu oraz wprowadzeniu nowych elementów w uporządkowanych relacjach przestrzennych, wkomponowanych w otoczenie. Powierzchnia ziemi pierwotnie została już przekształcona pod realizację budynków, z których część obecnie nie istnieje. Założona rewaloryzacja parku wpłynie korzystnie na postrzeganie tej części wsi.

7. Klimat i środowisko akustyczne

Klimat jest kształtowany przez wiele czynników, najczęściej przez temperaturę, opady atmosferyczne i wiatry. Wpływ na klimat ma ukształtowanie terenu, nasłonecznienie, przewietrzanie, bliskość zbiorników i cieków wodnych, użytkowanie terenu, w tym szata roślinna oraz intensywność zabudowy. Istotne znaczenie ma również jakość powietrza.

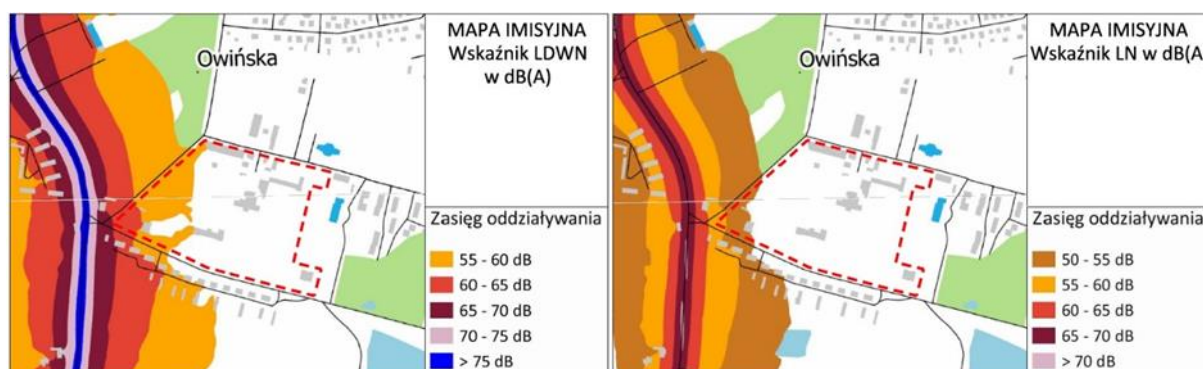
Obszar opracowania projektu planu miejscowego jest częściowo zabudowany. Celem opracowania planu jest przywrócenie wartości istniejącym, zdekapitalizowanym, obiektom i parkowi, wraz z nadaniem im nowej funkcji mieszkalnej lub usługowej. Ustalenia projektu planu wpływające na klimat i środowisko akustyczne to:

- dopuszczenie poziomów hałasu w środowisku na terenach U/MW – jak dla terenów mieszkaniowo - usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw;
- powierzchnię biologicznie czynną – 50% działki budowlanej, a powierzchnię zabudowy do 25% działki budowlanej;
- rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych oraz przebiegu ciągów spacerowych i komunikacyjnych;
- zachowanie i rewaloryzację istniejącej zabudowy zabytkowej oraz lokalizację nowej zabudowy stanowiącej rekonstrukcję dawnego zespołu budynków, z zachowaniem symetrii zespołu zabudowy oraz uzupełniającą historyczne założenie, z zachowaniem ekspozycji zespołu.

Plan miejscowy zakłada zatem odnowę zniszczonej zabudowy i rekonstrukcję dawnego zespołu zabudowy, przy uwzględnieniu walorów kulturowych, krajobrazowych i przyrodniczych obszaru. Jest to obszar częściowo zabudowany, gdzie część budynków pierwotnego założenia uległa zniszczeniu. Przedmiotowy obszar sąsiaduje z terenami zabudowanymi oraz parkowymi. Projekt planu w zakresie ustalonego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania przestrzennego terenów nie ma charakteru wielko powierzchniowego, lecz lokalny. Ustalone przeznaczenie U/MW obejmuje swoim zakresem zarówno lokalizację budynków i otaczającą go zieleń, stanowiąc tym samym określony, wyodrębniony z przestrzeni teren. Zapisy projektu planu nie będą miały zatem istotnego wpływu na właściwości klimatu lokalnego. Na terenie planu nastąpią zmiany na skutek przewidywanej lokalizacji budynków (max. 25% powierzchni terenu) oraz ograniczeniu powierzchni biologicznie czynnej (min. 50% powierzchni terenu). Tereny zabudowane – ściany budynków, dachy, tereny utwardzone itp., stanowiące powierzchnię czynną, absorbującą promieniowanie słoneczne akumulować będą większe ilości energii cieplnej, aniżeli teren nie pokryty zabudową. Następnie nocą będą one emitować pochłonięte ciepło, powodując podwyższenie temperatury minimalnej powietrza w najbliższym otoczeniu. Przeciętna różnica między temperaturą powietrza w centrum zabudowy i na jego peryferiach może osiągać wartość 0,5-1°C zależnie od pory roku. Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych spowoduje ograniczenie powierzchni infiltracji wód opadowych i roztopowych, co w zasięgu terenów zabudowy wpłynie na obniżenie poziomu wilgotności. Jednakże na tym obszarze występuje wartościowy, podlegający ochronie drzewostan, który dodatkowo ma zostać uzupełniony. Odtworzenie zabudowy w nowej formie, przy jednoczesnym uzupełnieniu i odtworzeniu założenia parkowego ustabilizuje warunki wilgotnościowe obszaru i nie będzie wpływać negatywnie na retencję wód opadowych i roztopowych. W przypadku niniejszej zmiany planu nie przewiduje się by planowana zabudowa wpłynęła na zmianę warunków anemometrycznych rejonu. Dla terenu zabudowy oznaczonego symbolem U/MW w planie ustalono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Obszar objęty planem położony jest poza zasięgiem oddziaływania drogi powiatowej nr 2434P Owińska – Annowo – Mielno tj. ul. Kolejowej i linii kolejowej nr 356 Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna, funkcjonującej na odcinku wielkopolskim Poznań – Gołańcz. Zgodnie z mapą akustyczną opracowaną w 2017 r. przez Pracownię Hałasu W. Babicz, R. Jeżyna s.c. istniejąca droga wojewódzka nr 196 Poznań (węzeł Komorniki) – Murowana Goślina – Wągrowiec nieznacznie oddziałuje na obszar objęty planem w zasięgu przedstawionym na poniższych mapach imisji i przekroczeń. Wielkość oddziaływania nie przekracza wartości dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku określonego w niniejszym planie jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

Mapa 4: Mapa imisyjna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ww. mapy akustycznej

Mapa 5: Mapa terenów zagrożonych hałasem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ww. mapy akustycznej

Ustalenia planu umożliwiają odtworzenie pierwotnego pełnego ogrodzenia, które mogłoby pełnić ewentualną rolę ekranu akustycznego w stosunku do dróg. Ponadto na drodze wojewódzkiej nr 196 należy podjąć szereg działań organizacyjno – technicznych wpływających na poprawę komfortu akustycznego, takich jak obniżenie prędkości pojazdów, wymianę asfaltu, na nawierzchnie cichą itp.. Ostateczną poprawę stanu komfortu akustycznego we wsi Owińska zagwarantuje budowa obwodnicy, o której mowa w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Linia kolejowa oddzielona jest od obszaru opracowania planu miejscowego istniejącą zabudową. Stąd na obszarze planu docelowo nie przewiduje się występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej.

8. Pole elektromagnetyczne

Na terenie objętym planem nie przewiduje się występowania emisji pola elektromagnetycznego przekraczającego dopuszczalne poziomy dla terenów przeznaczonych pod zabudowę i miejsc dostępnych dla ludności, uregulowane rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

9. Zasoby naturalne i dobra materialne

Na obszarze objętym opracowaniem oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują zidentyfikowane złoża zasobów naturalnych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że obszar objęty projektem planu jest objęty koncesją nr 3/2019/Ł z dnia 12 kwietnia 2019 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Szamotuły – Poznań Północ”, która jest ważna do dnia 12 kwietnia 2029 r.

Ustalenia projektu planu wpłyną pozytywnie na kształtowanie dóbr materialnych. Obszar objęty ochroną konserwatorską podlegać ma całościowej rewaloryzacji poprzez odnowę istniejących budynków i budowę nowych – stanowiących rekonstrukcję dawnego zespołu zabudowy, a także otaczającego je parku.

Obszar planu jest położony poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego, obszarami zagrożonymi podtopieniami oraz obszarami osuwania się mas ziemnych.

10. Zabytki

Na obszarze opracowania projektu planu zlokalizowany jest:

- zespół szpitalny w Owińskich, wpisany do rejestru zabytków pod nr 22/Wlkp/A z dnia 6 kwietnia 2000 r., w tym 11 budynków (pawilon pensjonarski dla kobiet, pawilon otwarty dla mężczyzn, pawilon dla niespokojnych chorych mężczyzn, blok gospodarczy, kotłownia i maszynownia, kostnica, prosectorium, dom ogrodnika, dom lekarzy (ob. budynek mieszkalny) przy ul. Kolejowej 1, remiza, transformator);

- park szpitalny w Owińskach, wpisany do rejestru zabytków pod nr 2150/A z dnia 25 sierpnia 1988 r.

W związku z powyższym w projekcie planu miejscowego znalazły się zapisy:

- dotyczące ochrony konserwatorskiej obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz nawarstwień kulturowych;
- dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie prac budowlanych, konserwatorskich, renowacyjnych, ogrodniczych, podziałów geodezyjnych;
- parametrów dotyczących odbudowy, remontu, przebudowy istniejących budynków oraz budowy nowych;
- konieczności prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu.

Realizacja planu nie narusza zatem zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i archeologicznego. Dodatkowo w planie wyznaczono strefę ekspozycji zabytkowego zespołu zabudowy od strony ul. Kolejowej.

V. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Środowisko przyrodnicze na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest potencjalnie narażone na degradację w wyniku działania różnego rodzaju czynników o charakterze lokalnym oraz ogólnym. Z punktu widzenia realizacji planu, na danym obszarze występują zagrożenia środowiska:

- ingerencja w ukształtowanie powierzchni,
- zanieczyszczenie powietrza w wyniku ogrzewania budynków,
- wytwarzanie ścieków sanitarnych,
- powstające odpady,
- hałas.

W projekcie planu uwzględniono wyżej wymienione istniejące problemy ochrony środowiska na danym obszarze i zaproponowano ich rozwiązanie:

- uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów położenia obszaru objętego planem w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka;
- ochronę pomników przyrody na terenie **U/MW**, określonych na rysunku planu;
- stosowanie ograniczeń i zakazów w eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zgodnie z właściwą uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego;
- ustalenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach U/MW – jak dla terenów mieszkaniowo - usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zachowanie fragmentów istniejącego ogrodzenia z dopuszczeniem odtworzenia historycznego ogrodzenia pełnego z cegły w kolorze czerwonym;
- rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych;
- ustalenie powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, -wyposażenie terenów zabudowy w infrastrukturę techniczną;
- powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych;
- gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi;

- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo – gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej;
- odprowadzanie ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem lokalizacji przepompowni ścieków;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw.

W związku z przyjętymi założeniami i rozwiązaniami zapisanymi w ustaleniach planu oraz zapisami dotyczącymi ochrony form ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie przewiduje się wystąpienia problemów ochrony środowiska na obszarach chronionych.

VI. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Dla obszaru opracowania projektu planu miejscowego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania terenów wsi Owińska, przyjęty uchwałą nr 30/VI/2011 Rady Gminy Czerwonak z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów wsi Owińska. Stąd też brak realizacji opracowywanego projektu planu wiąże się z możliwością realizacji dotychczasowego planu miejscowego. Jak wskazuje jednak wniosek Powiatowego Konserwatora Zabytków ustalenia obecnie obowiązującego planu miejscowego są niewystarczające jeśli chodzi o rewaloryzację tego obszaru i stąd propozycja zmiany planu tj. nowe wyznaczenie linii zabudowy oraz zasad zabudowy i zagospodarowania tego obszaru.

VII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKA MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PLANU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zakłada zastosowanie ustaleń przeciwdziałających, ograniczających i zapobiegających negatywnym oddziaływaniom na środowisko na analizowanym obszarze. Polegają one na:

w zakresie ochrony bioróżnorodności oraz ochrony zwierząt i roślin:

- uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów położenia obszaru objętego planem w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka;
- ochronę pomników przyrody na terenie **U/MW**, określonych na rysunku planu;
- zachowanie odpowiedniego udziału min 50% powierzchni terenu biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działek budowlanych;
- lokalizację nowego ogrodzenia wzdłuż linii rozgraniczającej terenu **U/MW** o wysokości do 2 m, z zachowaniem 60 % powierzchni ażurowej i dla pozostałych ogrodzeń - wysokość do 1,6 m z zachowaniem 60 % powierzchni ażurowej;; w szczególności poprzez ustalenia części ażurowej umożliwiającej pewną formę migracji organizmów i mogącej jednocześnie stanowić pewną formę ochrony – bariery, przed większymi drapieżnikami rewaloryzację założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych oraz przebiegu ciągów spacerowych i komunikacyjnych;

w zakresie ochrony zdrowia ludzi:

- dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku na terenie **U/MW** – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zachowanie odpowiedniego udziału min 50% powierzchni terenu biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działek budowlanych;

w zakresie ochrony wód:

- dopuszcza się roboty budowlane w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie ścieków od zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem lokalizacji przepompowni ścieków;
- gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i przepisami odrębnymi;
- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo – gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej;
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego oraz obiektów usługowych w zakresie tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni użytkowej większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich albo części samochodowych, transportu ciężarowego lub wymagających obsługi transportem ciężarowym, garaży na pojazdy ciężarowe, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu i innego sprzętu, stacji paliw;
- rewaloryzację założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych oraz przebiegu ciągów spacerowych i komunikacyjnych;
- powierzchnię terenu biologicznie czynną – nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej;

w zakresie ochrony powietrza, klimatu oraz środowiska akustycznego:

- stosowanie ograniczeń i zakazów w eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zgodnie z właściwą uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego;
- rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- zakaz lokalizacji tartaków i stolarni, hurtowni, magazynów o powierzchni większej niż 300 m², zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, materiałów sypkich oraz części samochodowych, transportu ciężarowego, stacji napraw i obsługi pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu, stacji paliw;
- dopuszcza się roboty budowlane w zakresie sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych

- dopuszczenie poziomów hałasu w środowisku na terenach U/MW – jak dla terenów mieszkaniowo - usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- powierzchnię biologicznie czynną – 50% działki budowlanej, a powierzchnię zabudowy do 25% działki budowlanej;
- rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń,
- zachowanie i rewaloryzację istniejącej zabudowy zabytkowej oraz lokalizację nowej zabudowy stanowiącej rekonstrukcję dawnego zespołu budynków, z zachowaniem symetrii zespołu zabudowy oraz uzupełniające historyczne założenie, z zachowaniem ekspozycji zespołu.

.w zakresie ochrony powierzchni ziemi i krajobrazu:

- precyzyjne ustalenia planu dotyczące kształtowania zabudowy, w tym określenie nieprzekraczalnych linii zabudowy, ustalenia w zakresie gabarytów nowej zabudowy, wysokości i bryły budynków, ogrodzeń oraz możliwości realizacji reklam;
- powierzchnię zabudowy 25% działki budowlanej;
- ochronę dziedzictwa kulturowego dotyczącą istniejących budynków; parku szpitalnego;
- rewaloryzacja założenia parkowego, w szczególności w zakresie nasadzeń, układu kwater ogrodowych oraz przebiegu ciągów spacerowych i komunikacyjnych;
- zachowanie i rewaloryzację istniejącej zabudowy zabytkowej oraz lokalizację nowej zabudowy stanowiącej rekonstrukcję dawnego zespołu budynków, z zachowaniem symetrii zespołu zabudowy oraz uzupełniające historyczne założenie, z zachowaniem ekspozycji zespołu.

W planie miejscowym zastosowano ustalenia przeciwdziałające, ograniczające i zapobiegające negatywnym oddziaływaniom na środowisko na analizowanym obszarze. Zapisy planu nie wymagają wprowadzenia rozwiązań stanowiących kompensatę przyrodniczą dla ustaleń projektu planu.

VIII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

W toku sporządzania projektu planu przeanalizowano różne rozwiązania projektowe obejmujące między innymi następujące warianty:

- wariant I polegający na nie podejmowaniu żadnych działań planistycznych i realizacja obecnie obowiązującego planu miejscowego;
- wariant II polegający na opracowaniu nowego planu miejscowego w zakresie przedstawionym;
- wariant III polegający na zwiększeniu maksymalnym możliwości zabudowy z punktu widzenia powierzchni zabudowy i intensywności zabudowy względem wariantu II.

W tym miejscu istotny jest cel ochrony przedmiotowego obszaru. Jest to obszar objęty ochroną konserwatorską, której celem jest zachowanie istniejących obiektów i odtworzenie dawnego zespołu zabudowy - rewitalizacja i renowacja istniejących budynków oraz parku, również poprzez wprowadzenia w istniejącą strukturę nowych obiektów. Obecny plan miejscowy z 2011 r. nie został w żaden sposób zrealizowany – nie wpłynął na odnowę tego miejsca, a stan obiektów i parku podlega dalszej, związanej z upływem czasu dekapitalizacji. Stąd też próba opracowania nowego planu miejscowego (Wariant II) i zmiana niektórych parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiające zmianę podejścia projektowego. Obecnie obowiązujący plan miejscowy ściśle wskazuje co ma być na tym obszarze (usługi zdrowia, oświaty i kultury), a projekt planu miejscowego rozszerza dopuszczalne funkcje terenów oraz linie zabudowy, dając większą swobodę, tego co może na tym terenie powstać. W obu przypadkach nadal obowiązuje kontrola konserwatora zabytków. Zmiana planu miejscowego jest także dostosowaniem ustaleń projektu do obowiązujących przepisów prawa, a także dostępnych rozwiązań technicznych służących nie tylko realizacji nowych obiektów ale rewitalizacji starych i ochronie środowiska. Wariant III jest najbardziej niekorzystny ponieważ dalsze zwiększenie możliwości inwestowania odbyłoby się kosztem zabytkowego parku, który również podlega ochronie i do którego zachowania należy dążyć.

Stąd też sporządzając projekt przedmiotowego planu miejscowego zostały uwzględnione nie tylko wytyczne dokumentów strategicznych gminy, ale także historia i wytyczne konserwatorskie oraz

zagospodarowanie terenu. Ramy stworzone przez obecnie obowiązujący plan miejscowy stały się niewystarczające do rewaloryzacji tego obszaru i stąd też konieczność opracowania nowego planu miejscowego. Wyznaczona w planie funkcja i parametry zabudowy nawiązują do historii i parametrów istniejących obiektów oraz sposobu zagospodarowania otaczającego obszaru wsi Owińska.

IX. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Na badanym terenie nie są planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. Oddziaływanie wszystkich planowanych inwestycji mieści się w granicach terenu inwestora. W przypadku niniejszego planu nie zachodzi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Realizacja postanowień dokumentu nastąpi na skutek przyjęcia przez Radę Gminy Czerwonak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Natomiast realizacja postanowień planu będzie następowała na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę planowanego przedsięwzięcia. Metody i częstotliwość przeprowadzania analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami).

Przy realizacji określonych w planie inwestycji nie przewiduje się występowania przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenami inwestycji, zatem dla obecnego i planowanego użytkowania terenów objętych planem nie przewiduje się potrzeby prowadzenia monitoringu środowiska.

Monitoring środowiska w przypadku projektu planu miejscowego prowadzony będzie w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. W przypadku niniejszego projektu planu miejscowego monitoring może obejmować badanie:

- podłączenia nowej zabudowy do sieci kanalizacyjnej z częstotliwością raz na 5 lat, lub
- w przypadku zainstalowania kotła na paliwo stałe, respektowania zapisów planu i tzw. uchwały antysmogowej w zakresie zaopatrzenia w ciepło, z częstotliwością raz na 5 lat,
- udziału (wzrostu/spadku) ruchu pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 196 w oparciu o dane zarządcy drogi –GPR wykonywany co 5 lat, który może mieć wpływ na klimat akustyczny terenów położonych w sąsiedztwie drogi.

XI. STRESZCZENIE

Ad. Rozdział I: Wstęp:

- 1) Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Owińska – rejon ulicy Poprzecznej i Kolejowej”, zainicjowanego uchwałą nr 64/VII/2019 r. Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 marca 2019 r.
- 2) Decyzja o przystąpieniu do opracowania zmiany tj. opracowania nowego planu miejscowego dla tego obszaru podjęta została na podstawie wniosku Powiatowego Konserwatora Zabytków oraz Fundacji Na Rzecz Ludzi Osamotnionych „Srebrne Lata” wnoszących o zmianę wyznaczonych linii zabudowy i dopuszczenie realizacji nowych budynków.
- 3) Plan wyznacza tereny zabudowy usługowej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – U/MW oraz teren drogi publicznej klasy lokalnej KLD.
- 4) Obszar opracowania projektu planu miejscowy przewiduje rewitalizację zabytkowej zabudowy usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej. Projekt planu dotyczy obszaru już zabudowanego, obecnie podlegającego dekapitalizacji, dla którego należy wyznaczyć nowe funkcje przy uwzględnieniu wymogów konserwatorskich, także w aspekcie zieleni.

- 5) Zapisy planu są zgodne z kierunkami zagospodarowania przestrzennego wskazanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czerwonak, a projekt wykazuje zgodność z dokumentami strategicznymi gminy Czerwonak, województwa i kraju;
- 6) Dla obszaru opracowania planu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania terenów wsi Owińska, przyjęty uchwałą nr 30/VI/2011 Rady Gminy Czerwonak z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów wsi Owińska;
- 7) Obszar opracowania projektu planu miejscowego jako położony w południowo – zachodniej części gminy Czerwonak i znajduje się na obszarze strefy Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego obejmującego rdzeń – strefę procesów metropolizacji. Jednocześnie obszar opracowania projektu planu usytuowany jest w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, co wskazuje na położenie w zielonym pierścieniu metropolii.
- 8) Zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2016 – 2023, przyjętym uchwałą nr 354/XLII/2017 Rady Gminy Czerwonak z dnia 21 września 2017 r., zmieniony uchwałą nr 421/XLVIII/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 15 lutego 2018 r. oraz uchwałą nr 445/L/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 20 kwietnia 2018 r. obszar projektu planu położony jest na obszarze zdegradowanym i w obszarze rewitalizacji – podobzar „Owińska”.

Ad. Rozdział II. Obecny stan środowiska z uwzględnieniem obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem:

- 1) Według podziału na fizycznogeograficznego Kondrackiego tereny położone są w mega regionie - Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji - Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionie – Pojezierze Wielkopolskie, mezoregionie – Poznański Przełom Warty i fragmentarycznie (północno – wschodnia część obszaru opracowania) Pojezierze Gnieźnieńskie.
- 2) Obszar opracowania projektu planu położony jest poza obszarami, na których występuje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi oraz podtopień oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego.
- 3) Na tym obszarze występują piaski pyłowe o genezie zwietrzlinowej na glinach zwałowych, ich zwietrzlinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych zlodowacenia północnopolskiego oraz piaski o pochodzeniu rzeczonym na piaskach, żwirach i mułkach zlodowacenia północnopolskiego.
- 4) Obszar opracowania projektu planu miejscowego położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, około 500 m na zachód od Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka oraz około 400 m na wschód od specjalnego obszaru ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001) oraz obszaru chronionego krajobrazu Biedrusko. Na tym terenie zlokalizowane są również 3 pomniki ochrony przyrody.
- 5) Teren opracowania projektu planu położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych, a najbliższy położony GZWP Subzbiornik Inowrocław – Gniezno nr 134 jest w odległości 8 km na wschód od obszaru opracowania.
- 6) Obszar opracowania leży w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Warty, w ekoregionie Równiny Centralne.
- 7) Obszar projektu planu położony jest w ramach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (kod GW600060), która jest monitorowana i została oceniona jako niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan ilościowy i jakościowy oceniono jako dobry.
- 8) Obszar projektu planu położony jest w ramach jednolitej części wód powierzchniowych „Warta od Różanego Potoku do Dopływu z Uchorowa” (RW600021185991), który charakteryzuje się złym stanem wód oraz „Dopływ spod Kamińska (RW600017185952), która jest ona niemonitorowana i jest stan określono jako dobry i niezagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, cechujący się dobrym stanem ekologicznym i dobrym stanem chemicznym.

- 9) Obszar znajduje się poza strefami ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody.
- 10) Biorąc pod uwagę jakość powietrza, obszar opracowania projektu planu położony jest w strefie wielkopolskiej i w 2019 r. zaliczony został do strefy C ze względu na przekroczenie pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu B(a)P w PM₁₀ i pozostałych substancji do klasy A pod kątem ochrony zdrowia i strefy A. Pod kątem ochrony roślin nie wykazano przekroczeń w zanieczyszczeniu powietrza dwutlenkiem azotu, dwutlenkiem siarki i zaliczono do strefy A, a w przypadku ozonu, a w szczególności parametru AOT40 (wskaźnik określający zanieczyszczenie powietrza ozonem, obliczany dla okresu maj – lipiec), nastąpiły przekroczenia i strefa wielkopolska została zaliczona do klasy C wg poziomu docelowego i klasy D2 wg poziomu celu długoterminowego. W tym przypadku nastąpiło pogorszenie, ponieważ w 2018 r. strefa wielkopolska w zakresie ozonu była zakwalifikowana do klasy A;
- 11) Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza teren opracowania leży w regionie śląsko-wielkopolskim, reprezentującym obszar słabych wpływów oceanicznych.
- 12) Opracowany w 2015 r. generalny pomiar ruchu wskazał dla drogi wojewódzkiej nr 196 na odcinku Poznań – Murowana Goślina ruch średniodobowy 16 690 pojazdów. W 2016 r. Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu przeprowadził pomiar hałasu na wybranych drogach w województwie. Na drodze 196 w gm. Czerwonak zlokalizowano 2 punkty pomiarowe tj. Czerwonak, ul. Gdyńska 17, w którym stwierdzono wartość zmierzoną: LAeqD = 65,4 dB, LAeqN = 61,5 dB oraz wartość obliczoną: LAeqD = 67,4 dB, LAeqN = 61,6 dB oraz Owińska przy ul. Poznańskiej 6 (punkt w odległości 330m od granicy opracowania planu miejscowego), w którym stwierdzono wartość zmierzoną: LAeqD = 67 dB, LAeqN = 62,6 dB oraz wartość obliczoną: LAeqD = 66,6 dB, LAeqN = 60,8 dB. Opracowany w 2015 r. generalny pomiar ruchu wskazał dla drogi powiatowej nr 2434P ruch średniodobowy 453 pojazdów. W 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wykonał badania hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego. Żaden z 21 punktów pomiarowych nie był zlokalizowany na terenie Gminy Czerwonak, ani też w ciągu ww. drogi wojewódzkiej nr 196 i powiatowej nr 2434P.
- 13) Badanie pól elektromagnetycznych w środowisku przeprowadzone przez Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazało przekroczenia poziomów dopuszczalnych.
- 14) Gmina Czerwonak w zakresie gospodarki odpadami przynależy do Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”;
- 15) Według Mapy potencjalnej roślinności naturalnej i regionalizacji geobotanicznej Polski Jana Marka Matuszkiewicz obszar opracowania położony jest w Prowincji Morza Bałtyckiego, Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Brandenbursko – Wielkopolskim, Krainie Netecko – Lubuskiej, Okręgu Poznańskim, Jednostce Zieloneckiej.

Ad. Rozdział III: Cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym:

Przeprowadzona podczas prac nad prognozą analiza obejmuje problematykę ochrony środowiska z uwzględnieniem ochrony przyrody, gospodarki wodno - ściekowej, ochrony przed zanieczyszczeniami powietrza, ochrony przed hałasem, która ma bezpośredni związek z planem. Wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko. Ustalenia projektu planu realizują cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym oraz krajowym.

Ad. Rozdział IV: Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania projektu planu miejscowego na środowisko>

W planie miejscowym zastosowano ustalenia przeciwdziałające, ograniczające i zapobiegające negatywnym oddziaływaniom na środowisko na analizowanym obszarze. Zapisy planu nie wymagają wprowadzenia rozwiązań stanowiących kompensatę przyrodniczą dla ustaleń projektu planu.